

FINSPÅNG

Bostadsförsörjningsprogram 2018

Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys

Datum 2018-08-27
Ärendenummer
Versionsnummer

BILAGA 1, NULÄGE 2017 OCH ANALYS

Bostadsförsörjningsprogram 2018

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Begreppsförklaring	2	Bostadsutbud	23
Inledning	3	Trångboddhet	24
Nulägesbeskrivningens upplägg	3	Bostadsmarknad småhus och lägenheter	24
Vad är ett Bostadsförsörjningsprogram?	4	Hyresbostäder	25
Bakgrund	5	Vallonbygden AB	25
Tillväxtutmaning 30´000 invånare år 2035	6	Privata bostadsbolag	26
Relevanta nationella, regionala och kommunala mål	6	Tillgänglighet och bostadsanpassning	26
Nuläge och förutsättningar	9	Nybyggnation av bostäder	27
Näringsliv och arbetsmarknad	10	Kommunala tomter för bostadsbyggande	27
Offentlig service	10	Planberedskap	28
Infrastruktur och kollektivtrafik	11	Bygglov	29
Kollektivtrafik	12	Bostäder för särskilda grupper	29
Befolkningens sammansättning och framtida utmaningar	13	Bostäder för unga vuxna och studerande	29
Social hållbarhet och folkhälsa	14	Individ - och familjeomsorg	30
Urbanisering och interna flyttmönster	15	Bostäder för individer utanför den ordinarie bostadsmarknaden	30
Befolkningsökning och bostadsbehov	16	Boende för individer med funktionsnedsättning	31
Pendling	17	Boendestöd	32
Tätorter i Finspång	18	Bostäder för nyanlända	32
Finspångs tätort med omland	19	Bostäder för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar	33
Rejmyre	19	Biståndsbedömt vårdboende för äldre (SoL)	33
Sonstorp	20	Kommunala hyresgarantier	34
Hällestad	20	Seniorbostäder och Trygghetsboende	34
Ljusfallshammar	20	Analys	35
Grytgöl	20	Bilaga 1	38
Borggård	21	Lagrum	38
Igelfors	21		
Landsbygd och övriga orter	21		
Fritidshusområden	22		

Begreppsförklaring

I detta dokument används många begrepp, några av de mest centrala förklaras nedan.

Finspång – innebär hela kommunen, den geografiska avgränsningen och allt som finns inom avgränsningen.

Finspångs tätort – enbart ett ortsnamn som omfattar just Finspångs tätort. Övriga orter benämns enbart med namn, exempelvis Sonstorp och Rejmyre.

Finspångs kommun - det omfattar kommunen som organisation, den juridiska personen i olika roller, exempelvis som arbetsgivare, ägare av bolag, fastigheter mark, myndighet, samhällsplanerare med mera.

Bolag – av kommunen direkt eller indirekt helägda bolag så som Finspångs Förvaltnings- och Industrihus AB, Finet AB, Vallonbygden AB samt Finspångs Tekniska Verk AB.

ÖP – översiktsplan. Det strategiska styrdokument som reglerar användning av mark och vatten i kommunen.

DP- detaljplan. Ett juridiskt bindande dokument som talar om vad som får byggas, eller hur markerna ska användas, inom ett visst mindre geografiskt område inom kommunen.

Boendeform – det finns olika typer av boende som exempelvis, hyresrätt och äganderätt, småhus/villa, radhus och flerbostadshus.

Socialt kontrakt- innebär att Finspångs kommun hyr eller äger bostäder som kommunen i sin tur hyr ut genom 2:a hands uthyrning. Uppstår det bekymmer för fastighetsägaren är det Kommunen som är ansvarig. Oftast används detta till individer och familjer som av olika skäl är i behov av hjälp och stöd från socialtjänsten.

Markanvisning - En markanvisning är en överenskommelse mellan Finspångs kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse (köp) eller upplåtelse (hyra) av ett kommunägt markområde för bebyggande.

Exploateringsprojekt – beskriver den process som det innebär att göra en bit mark möjlig att bebygga med hus, vägar eller annat.

Ägardirektiv – Ett ägardirektiv är det dokument som tydliggör ägarens, Finspångs kommun, vilja med det kommunala bolaget. I ägardirektivet klargör Finspångs kommun vad de vill med bolaget och vilken nytta som bolaget förväntas tillföra kommunen och dess invånare samt ramar och villkor för bolagets verksamhet.

Inledning

Finspång befinner sig mitt en period av förändringar och det som händer i omvärlden och i övriga regionen påverkar Finspång allt tydligare. Hösten 2015 kom en stor mängd flyktingar till Sverige och även till Finspång och den redan anstränga bostadssituationen blev allt mer svårlöst. Även om mängden flyktingar sedan kraftigt minskat är situationen på bostadsmarknaden 2017 fortsatt delvis mycket svår. Efterfrågan på bostäder är större än utbudet i större delar av Sverige, vilket även gäller för Finspång. Priserna på bostäder ökar, bankerna ställer högre krav på kontantinsatser och amorteringar, köerna för hyresrätter blir allt längre. I takt med att efterfrågan ökar upplevs även hyresvärdarnas krav på hyresgästerna öka. Det är en komplex och svåröverskådlig situation att verka i, både för kommunen och för dess invånare.

Händelserna 2015 bidrog till att Boverket släppte en ny reviderad bostadsprognos redan 2016 för behoven av bostäder fram till 2025.¹ Prognosen är att det saknas upp emot 710 000 bostäder i hela Sverige fram till 2025, den allra största delen av dessa behövs redan till 2020. Den största delen behövs i storstadsregionerna, men även växande mellanstora kommuner som Finspång har ett underskott på bostäder och ett nytt sätt att planera och tänka framåt behövs för att möta behoven hos kommunens invånare och kommande invånare.

Bostäder spelar både en viktig och central roll i samhällsutvecklingen, inte bara för att människor ska ha någonstans att bo utan också för att ge form och gestalt åt städer och samhällen. För att samhället ska kunna utvecklas väl krävs ett bostadsbyggande som håller jämna steg med inflyttning, hushållsbildning och efterfrågan. Från bostaden utgår vardagslivet. Boendet är numer en symbol för självförverkligandet och livsstilsval. Tidigare bodde och arbetade de flesta på samma ort i större delen av sitt liv. Trenden nu mer är att människor flyttar oftare, men inte i lika hög grad till en plats där de har arbete, utan i större utsträckning till en attraktiv livsmiljö där de får ett gott boende, god service och barnen har bra förutsättningar till god uppväxt och bra utbildning.

Bostadsförsörjningen är en kommunal kärnuppgift och en av de viktigaste faktorerna för att uppnå en kommuns målsättningar för befolkningsutveckling. Även om en kommun inte växer är det viktigt med en aktiv strategi för att möta ålders- och familjebildningseffekter på bostadsmarknaden och minska risken för utflyttning. För att få god kunskap om Finspångs befolkning och deras bostadsbehov behövs en kartläggning av hur det ser ut idag, en nulägesbeskrivning, vilken också kompletteras med en analys av läget på bostadsmarknaden för kommunen. När detta finns ska väl förankrade bostadspolitiska mål arbetas fram som sedan kompletteras med konkreta åtgärder för att nå målen.

Bostadsförsörjningsprogrammet är kommunens strategi för bostadsförsörjningen och är en del av underlagen i arbetet med kommunens översiktsplan.

Nulägesbeskrivningens upplägg

Syftet med en nulägesbeskrivning är att ge en översiktlig bild av Finspång hösten 2017. Nulägesbeskrivningen ska ligga till grund för det fortsatta arbetet med ett bostadsförsörjningsprogram för Finspång och vara en del av det underlaget till det pågående arbetet med översiktsplanering i Finspång.

---

¹ Boverket, *Reviderad prognos över behovet av nya bostäder till 2025*, Rapport 2016:18

Nulägesbeskrivningen innehåller följande delar:

- beskrivning av vad ett bostadsförsörjningsprogram är följt av en beskrivning av bakgrunden till miljö- och samhällsberedningens uppdrag samt relevanta nationella, regionala och kommunala mål.
- beskrivning av Finspångs nuläge och förutsättningar samt befolkningens sammansättning. beskrivning av Finspångs tätorter och läget på bostadsmarknaden.
- beskrivning av de särskilda grupper och deras behov på bostadsmarknaden fram till 2023.
- analys och diskussion av nulägesbeskrivningen.

Vad är ett Bostadsförsörjningsprogram?

1:e januari 2001 infördes en ny lag, Lag (2000:1383), reviderad 2014 genom Lag (2013:866), om kommunernas bostadsförsörjningsansvar som reglerar kommunernas ansvar för bostadsförsörjningen. Lagen innebär i korthet att kommunerna har lagstadgat ansvar för att på ett strategiskt sätt arbeta för att alla i kommunen ska ha tillgång till goda bostäder. En kommuns bostadsförsörjning omfattar inte bara nybyggnation av bostäder utan även insatser i det befintliga bostadsbeståndet, att utveckla boendemiljön och tillmötesgå efterfrågan från kommuninvånarna. I ett bostadsförsörjningsprogram ska det framgå vilka bostadspolitiska mål kommunens politiker har satt samt hur dessa konkret ska uppnås under mandatperioden. Lagen säger bland annat:

1 § Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för att bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Vid planeringen av bostadsförsörjningen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ge länsstyrelsen, aktören med ansvar för regionalt tillväxtarbete i länet och andra regionala organ tillfälle att yttra sig. Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Förändras förutsättningarna för de antagna riktlinjerna ska nya riktlinjer upprättas och antas av kommunfullmäktige. Lag (2013:866)

2 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

1. kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet,
2. kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål, och
3. hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Uppgifterna ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar. Lag (2013:866)

3 § Länsstyrelsen ska lämna kommunerna i länet råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen. Länsstyrelsen ska uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning mellan kommuner i frågor om bostadsförsörjning och verka för att sådan samordning kommer till stånd. Lag (2013:866)

4 § Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 plan och bygglagen (2010:900). Lag (2013:866)

Utöver lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar finns det flera lagar som preciserar kommunens ansvar och befogenheter inom bostadspolitiken. Några av dessa är:²

- Regeringsformen (1974:152)
- Kommunallag (1991:900)
- Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar
- Förordning (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunerna bostadsförsörjningsansvar
- Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
- Plan- och bygglag (2010:900)
- Lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar
- Socialtjänstlag (2001:453)
- Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Lag (2016:38) om mottagandet av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Bakgrund

”Finspång är den attraktiva kommunen i en spännande region, där vi skapar utveckling och livskvalitet genom samverkan, öppenhet och nytänkande.”³

Under hösten 2014 antogs Finspångs kommuns nuvarande plan för bostadsförsörjning. Programmet arbetades fram under ledning av tjänstemän på ledningsstaben tillsammans med Miljö- och samhällsberedningen. Programmet pekar ut ett antal utmaningar i Finspång och fokuserar på behoven hos den äldre befolkningen.⁴ Lagstiftningen säger bland annat att kommunernas bostadsförsörjningsprogram ska aktualitetsprövas minst en gång per mandatperiod eller dessförinnan om förutsättningarna har förändrats.

I Finspång har både kommun och enskilda invånare märkt av en förändrad bostadsmarknad de senaste åren. Priserna på småhus ökar, kötiderna till hyresrätter blir längre och det finns allt färre hyresrätter att hyra. Situationen för de grupper av invånare som står längst från bostadsmarknaden blir därmed ännu svårare. Det berör främst nyinflyttade, nyanlända, invånare med låg betalningsförmåga eller fysiska- och/eller psykiska funktionsnedsättningar.

I hela Sverige är bostadsmarknaden ansträngd, och det märks även tydligt bland Finspång grannkommuner och i hela Östergötland. Bostadsbristen är stor, efterfrågan på mark stor och många stora bygg- och infrastrukturprojekt pågår. Finspång har mycket nära till Norrköpings kommun och kommunernas invånare rör sig dagligen över kommungränserna i stor omfattning.

Med detta som grund fick miljö- och samhällsberedningen i uppdrag av Kommunfullmäktige hösten 2017 att påbörja arbetet med ett nytt program för boendeplanering. I uppdraget ingår att beskriva hur Finspång ser ut i dag med fokus på kommunens geografiska förutsättningar

---

² Boverket, *Boverkets översyn av bostadsförsörjningslagen*, Rapport 2012:12 samt Boverket, *Kommunernas bostadsförsörjning- en handbok*, nedladdad från www.boverket.se 2017-05-15

³ Vision för Finspångs kommun

⁴ Finspångs kommun, *Strategiskt program för boendeplanering*, antaget av kommunfullmäktige 2014-08-27 § 164

och befintliga bostäder, planerade bostäder, beskrivning av kommunens befolkning, demografi samt olika gruppers särskilda behov på bostadsmarknaden. Bostadsförsörjningsprogrammet ska ta hänsyn till relevanta kommunala, regionala- och nationella visioner och mål inom bostadspolitiken.

Tillväxtutmaning 30 000 invånare år 2035

Under hösten 2016 arbetades en tillväxtutmaning fram av Näringslivsrådet i Finspång. Den 31 maj 2017 antogs utmaningen av kommunfullmäktig med tillägget att mål kring hållbarhet skulle läggas till. I korthet går tillväxtutmaningen ut på att Finspång ska ha 30'000 invånare 2035. Målet är att Finspång:

- präglas av innovation, proaktivitet och mod
- är en attraktiv boendeort för hela regionen
- har regionens högsta sysselsättningsgrad
- skolor är bäst i regionen
- har universitetsutbildning
- är ett nationellt besöksmål för aktiv fritid
- har ett kulturliv som överraskar och underhåller
- ska ha en hållbar social utveckling
- ska ha en hållbar ekologisk utveckling

Relevanta nationella, regionala och kommunala mål

Den svenska riksdagens bostadspolitiska mål innebär att alla människor i alla delar av landet ska ges en ur social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas, samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.⁵

Boverket fick 2015 ett regeringsuppdrag som handlade om att ta fram uppföljningsbara mål för hållbar fysik planering.⁶ Uppdraget kom av den sammanställning som Boverket gjorde 2011 över de nationella mål och planer som hade betydelse för fysik planering.⁷ Den rapporten visade på en stor mängd mål och planer inom ett stort antal politikområden. I förslaget till nya mätbara mål från 2015 så presentera Boverket 7 övergripande mål för samhällsplaneringen som föreslås bli styrande på nationell, regional och kommunal nivå. Dessa förslag, som ännu inte är beslutade av regeringen, är följande:

”För att säkerställa en långsiktigt god livsmiljö för kvinnor och män i alla åldrar behöver framtida fysisk planering och bostadsförsörjning säkerställa att följande mål uppnås:

- *Bostäder efter människors behov.* Människors behov ska styra utbudet av bostäder och alla ska ha likvärdig tillgång till bostad och boendemiljö av god kvalitet.
- *Attraktiva livsmiljöer.* Alla inne- och utemiljöer ska utformas och gestaltas så att de främjar jämställdhet, trygghet, hälsa, tillgänglighet, kultur och social sammanhållning.

⁵ Regeringen, *Budgetpropositionen för år 2014, prop. 2013/14:1, Utgiftsområde 18, Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik*, 2014, s. 16

⁶ Boverket, *Uppföljningsbara mål för hållbar fysisk samhällsplanering*, rapport 2015:44

⁷ Boverket, *Sammanställning av nationella mål, planer och program av betydelse för fysisk samhällsplanering*, rapport 2011:17

- *God tillgänglighet i vardagen.* Lokalisering och nyttjande av bebyggelse och infrastruktur ska på ett miljö- och hälsofrämjande sätt bidra till god tillgänglighet i vardagen.
- *Bättre resurshushållning.* I ett livscykelperspektiv ska miljö-, hälso- och klimatpåverkan från byggnader, infrastruktur och energiproduktion samt uttaget av icke förnybara råvaror minska.
- *Långsiktig livsmedelsförsörjning.* Dricksvattenförsörjningen och jordbruksmarken ska långsiktigt tryggas.
- *En funktionell grönstruktur.* Gröna och blå strukturer ska i ökad grad prioriteras efter deras potential att bidra med värden och tjänster för människan och för ekosystemet som helhet.
- *Färre olyckor.* Lokalisering och utformning av bebyggelse, infrastruktur och allmänna platser ska förebygga att människor och egendom drabbas av olyckor. ”⁸

Regeringen har de senaste åren lyft frågan om bostäder i ett antal forum. Bland annat så är en del av Sverigeförhandlingen att få till ett ökat bostadsbyggande i samband med den nya höghastighetsjärnvägen. Även i övriga sammanhang som omfattar transportinfrastruktur talas det om bostäder, bland annat så framgår det i Regeringens direktiv 2017 för ny Nationell transportplan 2018-2029 att effekten på bostadsbyggande ska vara en del av prioriteringen vid infrastruktursatsningar. Det ger även effekt på Länstransportplanen (LTP) som är under revidering för åren 2018-2029. Länstransportplanen arbetas fram och förvaltas av Region Östergötland, tillsammans med bland annat Regionalt Trafikförsörjningsprogram (RTP) för kollektivtrafiken, Regionalt utvecklingsprogram (RUP) samt Strukturbild Östergötland.

Östergötlands RUP⁹ antogs 2012 och grundar sig på följande tre mål: Goda livsvillkor för regionens invånare, Ett starkt näringsliv och Hög sysselsättning samt Hållbart nyttjande av naturens resurser. I detta sammanhang har alla tre målen, i olika omfattning, beröring på bostadsmarknaden. Det tydligaste är kopplingen till goda livsvillkor. En av utmaningarna som tas upp i RUPen är att utnyttja regionens befolkningstäta kärna och tillvarata möjligheterna i ytterområdena. Det kopplat till strategin att ”Arbeta för Utveckling av Östergötlands alla delar” ger en god regional grund till Finspångs kommuns arbete med bostadsförsörjningen.

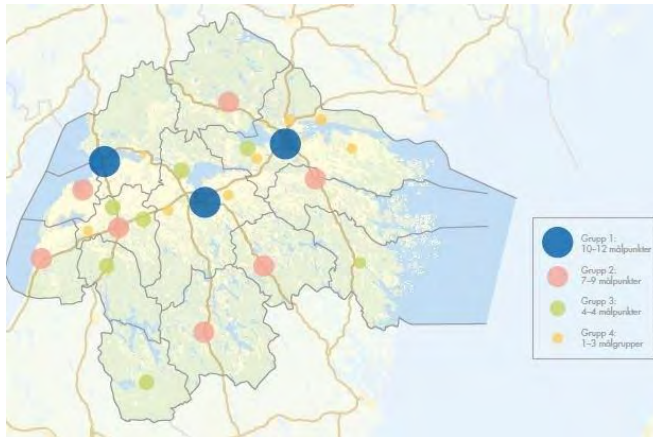
Hösten 2016 antogs ett nytt Trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafiken i Östergötland.¹⁰ I trafikförsörjningsprogrammet beskrivs mål och strategier för kollektivtrafikens utveckling i Östergötland. Enligt RTPn ska kollektivtrafiken i Östergötland bidra till att skapa ett hållbart transportsystem som en del av ett hållbart samhälle. Kollektivtrafiken har en nyckelroll i att stärka den fysiska tillgängligheten och därigenom binda samman Östergötland. För att lyckas med detta framkommer i RTPn att kollektivtrafiken ska uppfattas som långsiktig och stabil. Det ska vara möjligt för invånare att planera var man vill bo och arbeta/studera utifrån ett fast trafikutbud. En förutsättning för detta är att kollektivtrafiken ges en strukturerande roll i samhällsplaneringen.

⁸ Boverket, *Uppföljningsbara mål för hållbar fysisk samhällsplanering*, rapport 2015:44, s.6

⁹ Regionförbundet Östsam, *Regionalt utvecklingsprogram 2030 för Östergötland*, 2012

¹⁰ Region Östergötland, *Regionalt trafikförsörjningsprogram för Östergötland -> 2030*, 2016

Karta med sammanställning över orter med regionala punkter.

Hösten 2016 antogs även Regional Strukturbild för Östergötland.¹¹ Syftet med Strukturbilden är ett första förslag till större samverkan och samordning mellan regionens kommuner och Region Östergötland avseende den fysiska planeringen. Kommunerna har planmonopol, men många av de aktuella utmaningarna i regionen är kommunöverskridande, som ökad pendling, utbygganden av kollektivtrafik och bostadsförsörjningen. I Strukturbilden framkommer att goda

livs- och boendeförutsättningar är en viktig del av den samlade regionala attraktiviteten och utvecklingen för näringslivet. Brist på sådana förutsättningar kan innebära stora konsekvenser för en region eller en tätort och därför bör all planering sätta människan i centrum.

I arbetet med strukturbilden har en sammanställning och analys gjorts av regionens tätorter. I strukturbilden framkommer att Finspångs tätort har flera regionala målpunkter och utgör den del i Finspång som enligt Region Östergötland har störst chanser till utveckling i ett flerkärnt Östergötland.

Inom Finspångs kommun pågår arbete inom ett flertal strategiskt viktiga områden som i olika delar och omfattning hör samman med bostadsförsörjningen. Några av dessa områden är:

- Bredbandsutbyggnad genom fibernät
- Översiktsplan för Finspång
- Utveckling av centrum i Finspångs tätort
- Arbete för ny sträckning av riksväg 51, för att flytta genomfartstrafiken från Bergslagsvägen
- Strategiskt inköp av mark

2016 beslutade kommunfullmäktige att Finspångs kommuns Översiktsplan, antagen 2011, är fortsatt aktuell. Samtidigt med aktualitetsbeslutet gavs flera uppdrag till kommunstyrelsen som förvaltningen arbetar vidare med, bland detta fanns uppdrag om att göra fördjupande översiktsplaner för landsbygden och för tätort Finspång. Med ovanstående som bakgrund har uppdragen förändrats och genom nytt beslut i kommunfullmäktige i juni 2017 pågår processen nu med att arbeta fram en ny översiktsplan för hela Finspång.

Det bostadsförsörjningsprogram som detta är ett underlag till, kommer vara ett viktigt planeringsunderlag för den kommande nya översiktsplanen i enlighet med plan- och bygglagen samt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

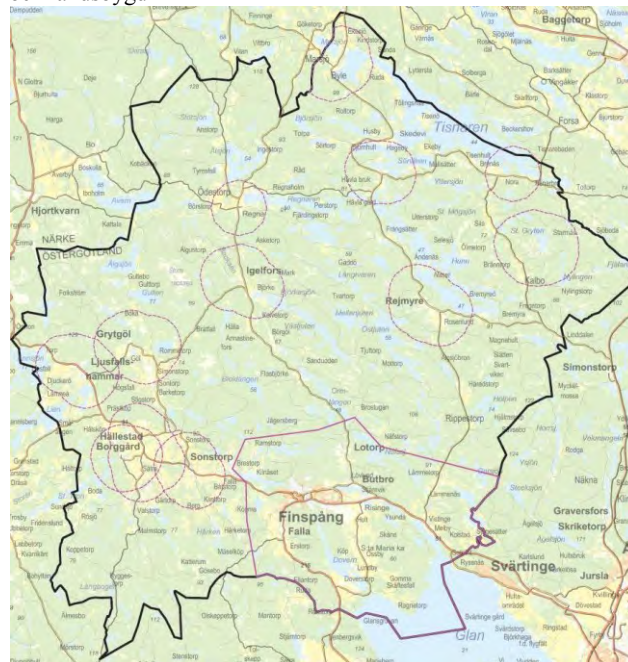
¹¹ Region Östergötland, *Regional strukturbild för Östergötland*, 2016

Nuläge och förutsättningar

Finspång huvudort är Finspångs tätort¹² tillsammans med omlandet och följande tätorter i omlandet; Falla, Butbro samt Lotorp. I Finspång finns även tätorterna Rejmyre, Sonstorp, Hällestad, Ljusfallshammar, Grytgöl, Borggård och Igelfors. I Finspång ingår även övriga orter och landsbygd som exempelvis Hävla, Byle/Ekesjö samt Brenäs.

Finspång ligger i nordvästra delen av Östergötlands län, gränsande till både Region Örebro Län och Södermanlands län. Finspång är vidsträckt och består till stor del av bergslag och stora skogsmarker. I Finspång finns även flera unika kulturmiljöer som exempelvis Hävla gamla bruk. Utmärkande är även de drygt 360 namngivna sjöarna som finns, den största är Glan.

Lila linje skiljer Finspång med omland från Övriga orter och landsbygd

Den 31 december 2016 bodde det 21 526 personer i Finspång. Trenden sedan 2009 är att Finspångs har en stabil befolkningsökning vilken till största delen består av inflyttning av nyanlända.

Inom Finspångs finns det delvis landsbygdsbusstrafik men största delen av resorna mellan orterna sker med bil. Det finns marginell lokaltrafik inom Finspångs tätort vilket påverkar möjligheten till vardagsresor för den som inte har egen bil eller kan förflytta sig genom att gå eller cykla. Cykelvägar finns inom några orter men är inte utbyggda på så sätt att det går att ta sig mellan samtliga orter på cykelvägar.

Antal kommuninvånare 31 december 2016.¹³

Område	Antal	Andel
Finspång	21 526	100 %
Finspångs tätort med omland	14 516	67
Övriga tätorter	2 759	13
Övriga orter samt landsbygd	4 251	20

Finspång ligger utmed riksväg 51 som binder ihop Bergslagen och Region Örebro län, med framförallt Norrköpings kommun. I Norrköping finns en intermodal knutpunkt, det vill säga där flera olika transportslag möts, i form av Norrköpings hamn, E4/E22, flygplatsen samt södra stambanan. I Norrköping pågår även byggandet av en ny godsbangård med utökad tillgänglighet till Norrköpingshamn, vilken är en del av arbetet med den kommande snabbjärnvägen Ostlänken.

¹² Tätort definieras av SCB som: ett tätbebyggt område hussamlingar med minst 200 invånare och som mest 200 meter mellan husen. Undantag finns.

¹³ SCB, *Folkmängd efter region och vart 5:e år*, hämtade uppgifter 2017-07-03

http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101A/FolkmangdTatort/?rxid=48d73f98-6fc4-439b-bbaa-ee9e8f20a091

Näringsliv och arbetsmarknad

Finspång är en levande industrikommun med ett näringsliv som har en unik struktur med såväl småföretag, mindre industrier och flera världsledande internationella företag. Den absolut största näringsgrenen inom kommunen är ”Tillverkning och utvinning” som sysselsätter över 4 200 personer i Finspång. Näst största näringsgren är inom ”vård och omsorg” som sysselsätter drygt 1 800 personer.¹⁴ Dessa områden är tydlig könsuppdelade då den större delen av anställda inom tillverkning och utvinning är män, medan kvinnor är dominerande inom vård och omsorg. Största arbetsgivaren är Siemens Industrial Turbomachinery AB (”Siemens”) med drygt 2 500 anställda följt av Finspång kommun med drygt 1 700 anställda exklusive de kommunala bolagen.¹⁵

Antal sysselsatta inom de fem största näringsgrenarna 2015.¹⁶

Näringsgren	Antal	Andel
Tillverkning och utvinning	4 239	42
Vård och omsorg	1 790	18
Utbildning	989	10
Handel	543	5,4
Företagstjänster	498	5
Totalt antal sysselsatta	9 979	

I Finspång finns drygt 1680 registrerade företag varav ungefär 370 företag har 1-9 anställda. 560 företag har 1-50 anställda samt drygt 115 företag med 100 anställda eller fler. Det finns även en stor mängd företag utan anställda, vilka ofta är enskilda firmor där personen i fråga ofta även har en anställning i ett annat företag.

Finspångs kommun har ett näringslivsråd som består av representanter från näringslivet, ledande politiker och ansvariga tjänstemän. Det driver idéer och frågor som rör företagandet i Finspångs i syfte att skapa attraktionskraft för nyföretagande och företagsetableringar i kommunen.

Offentlig service

I kommunhuset i Finspångs tätort finns kommunens ledning med kommundirektör samt kommunens förvaltning och samtlig sektorledning. I kommunhuset har även kommunalråd och övriga politiker sina arbetsrum.

Finspång tätort har en bemannad polisstation mitt i centrum. Polisstationen har öppet samtliga vardagar och ett antal kommunpolis utgår från stationen. I tätorten finns även räddningstjänstens huvudstation. Så kallade FIP¹⁷-enheter finns placerade i Rejmyre och Hällestad. Ambulanssjukvården utgår från räddningstjänstens byggnad i Finspångs tätort.

För- och grundskolor i Finspångs kommun 2017

	Förskola (st.)		Grundskola (st. & åk)	
	Kommunal	Fristående	Kommunal	Fristående
Finspångs tätort	11	3	6 (F-6) 2 (7-9) 1 (grund sär)	-
Lotorp	1	-	1 (F-6)	-
Rejmyre	2	-	1 (F-6)	-
Brenäs	1	-	1 (F-6)	-
Ekesjö	1	-	-	-
Igelfors	1	-	1 (F-6)	-
Grytgöl	- (3)*	- (15platser)*	1 (F-6)	-
Ljusfallshammar	1	-	-	1 (F-6)
Hällestad	- (2)*	-	1 (F-6)	-
Sonstorp	2	-	-	-

* siffror inom parentes anger antal platser inom pedagogisk omsorg utöver förskolor.

¹⁴ SCB, AMPAK 2015, Tabell FTG 2.5

¹⁵ Sökning i UC ABs register 170809

¹⁶ SCB, 2015, Tabell AKF 2.1 år

¹⁷ Första insatsperson, i Finspångs fall är det deltidsanställda inom räddningstjänsten

I Finspångs tätort finns en vårdcentral med barnmorske- och psykiatrimottagning, barnavårdscentral, folk tandvård med mera. Distriktsköterskemottagning finns även i Rejmyre. I Finspångs tätort finns flera apotek och i övriga kommunen finns ombud för apoteksutlämning på 3 orter.

Finspångs kommun har barnomsorg samt grundskolor i flera orter. Högstadiet samt gymnasiet är samlat inne i Finspångs tätort. Där finns även kommunens huvudbibliotek, filialer finns i Rejmyre och Hällestad. Kommunens turistbyrå finns i Kulturhuset i Finspångs tätort, men det finns även en säsongsöppen turistbyrå i Rejmyre.

Infrastruktur och kollektivtrafik

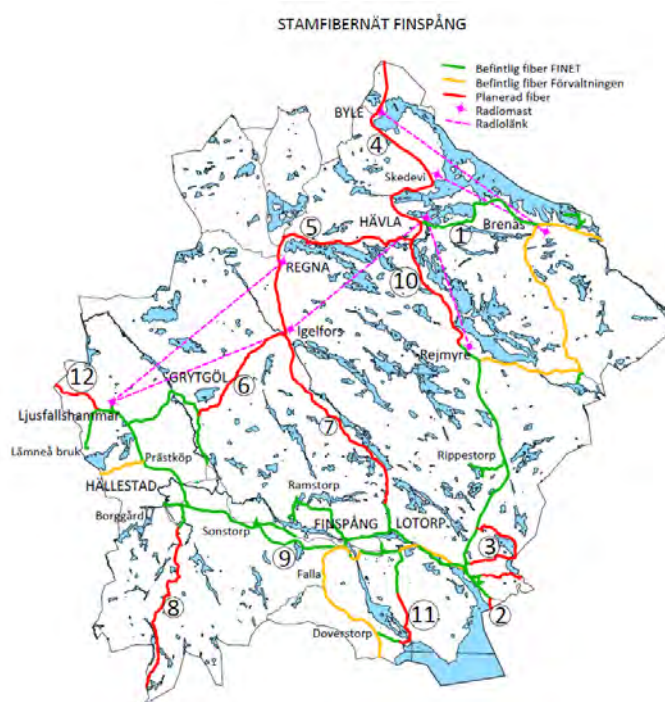
Finspång genomkorsas av riksväg 51 som är den viktigaste vägen i kommunen för både transport av gods och för människor att använda sig av. Riksväg 51 går från hamnen i Norrköping via Finspång, Sonstorp, Hällestad och Ljusfallshammar upp mot Hallsberg, Kumla och Örebro. Även väg 215 mot Linköping samt vägen mot Rejmyre har strategiskt viktiga funktioner.

Det finns ett enkelstår för järnvägen som binder ihop Finspång med södra stambanan via Skärblacka och Kimstad. Spåret är oelektrifierat och används i dag enbart för godstransporten in till det centralt belägna industriområdet i Finspångs tätort.

I Finspång finns det kommunala bolaget Finet som bygger ut och ansluter både företag och privatpersoner till fiber. Utöver Finet finns flera privata marknadsaktörer som bygger ut fiber och ansluter kunder. Den utbyggnad som kommunen har störst möjlighet att påverka är den som sker via Finet.

Fibern är väl utbyggt till hushåll och företag i större delen av Finspångs tätort, även i tätorterna Rejmyre, Hällestad och Sonstorp med fler. Under 2017 beslutades om en ny Strategi för IT-infrastruktur.¹⁸ Kopplat till den fattade även kommunfullmäktige beslut om en utbyggnadsplan för fiber.¹⁹

Utbyggnadsplanen pekar ut områden/sträckor där kommunen vill prioritera utbyggnad av stamfiber, den fiber som binder ihop olika orter och kommuner, för att sedan FINET eller marknadens övriga aktörer enklare ska kunna ansluta områden.

¹⁸ Finspångs kommun, *Strategi för IT-Infrastruktur 2017-2020*, 2017

¹⁹ Finspångs kommun, *Utbyggnadsplan för IT-Infrastruktur 2017-2020*, 2017

Kollektivtrafik

I delar av Finspång finns det linjelagd kollektivtrafik som Östgotatrafiken AB driver.²⁰ Mellan Finspångs tätort och Norrköping samt Linköping finns det expressbusstrafik med relativt täta avgångar. I Finspångs tätort med omland finns det även en servicelinje med en mindre buss som går in i bostadsområden och hämtar resande. För att åka med servicelinjen ska resan förbeställas senast en timme innan resan och den som åker betalar med Östgotatrafikens vanliga busskort och/eller reskassa.

Till och från Finspångs tätort finns även landsbygdstrafik. Det finns direktlinjer till Rejmyre som fortsätter till Hävla vid vissa turer. De flesta turerna till och från Rejmyre går dock via byte i Vistinge. Där kan resande välja på att åka mot Norrköping, Rejmyre eller Finspångs tätort. (Linje 416 och 410). Det finns linjetrafik på lördagen och på söndagar är linje 416 anropsstyrd. Det innebär att resan måste förbeställas senast 2 timmar innan avgång enligt tidtabell.

Linje 414 går från Finspångs tätort via Sonstorp, Borggård, Hällestad och Ljusfallshammar till Skönnarbo. Alla hållplatser trafikeras inte vid varje avgång. Det finns ingen trafik på söndagar.

Linje 413 går från Finspångs tätort via Sonstorp, Borggård, Hällestad till Grytgöl. På den linjen finns få fasta avgångar direkt mellan Grytgöl och Finspångs tätort, oftast behövs ett byte i Hällestad. Vidare är de flesta turer anropsstyrda. Det finns anropsstyrd trafik på lördag. Det finns ingen trafik på söndagar.

Linje 417 trafikerar Finspångs tätort via Lotorp till Igelfors. Alla turer går inte hela vägen mellan Lotorp och Igelfors. Det finns anropsstyrd trafik på lördag. Det finns ingen trafik på söndagar.

Linje 419 trafikerar Finspångs tätort, Falla, Doverstorp och fortsätter sedan mot Kimstad. Linjen har ingen helgtrafik.

Det finns hösten 2017 även två linjer i norra Finspång som trafikeras av Sörmlandstrafiken genom medfinansiering av Östgotatrafiken. Linje 401 Vingåker till Hävla via Marsjö och Byle samt linje 411 Katrineholm till Hävla via Tisnarbro, Nora, Brenäs. Dessa linjer beslutade Östgotatrafiken augusti 2017 att *inte* medfinansiera från och med 2019.²¹

Utöver detta finns Närtrafik på landsbygden. Det innebär att de som har mer än 2 km till närmaste hållplats för linjetrafik kan beställa resa med Närtrafiken vardagar kl. 09.00-12.30 och 17.00-22.00 samt lördagar, söndagar och röda dagar kl. 09.00-17.00. Resan ska beställas två timmar innan planerad avresa. Resan kan ske till större närmare tätort eller in till Finspångs tätort. Finspångs är uppdelat i flera olika närtrafikområden som alla har en möjlig tätort utöver Finspångs tätort som mål. För resor med Närtrafiken gäller inte Östgotatrafikens ordinarie kort eller reskassa, en enkel resa betalas med kort eller kontant och kostar för närvarande 45 kronor.

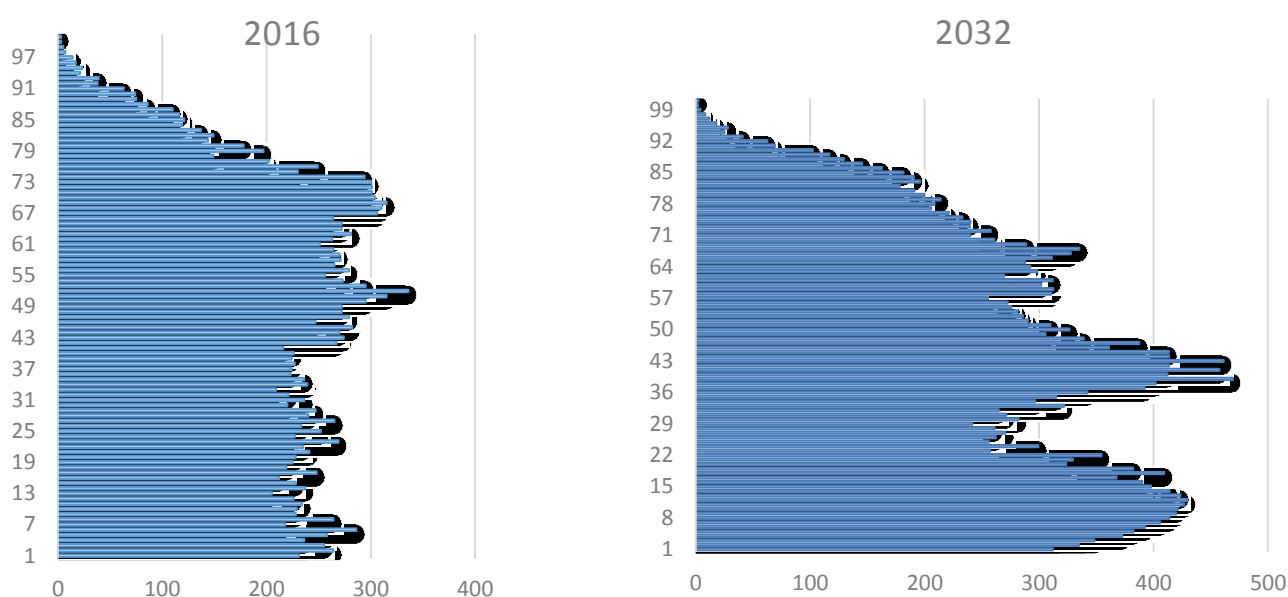
²⁰ Uppgifter hämtade via www.ostgotatrafiken.se 2017-09-06

²¹ Trafikutvecklingsgruppen Östgotatrafiken, Sörmlandstrafikens länsöverskridande trafik. Trafikplikt och medfinansiering, 2017

Befolkningens sammansättning och framtida utmaningar

I Finspång bor det 21 526 invånare. Invånarantalet har minskat under en rad decennier och framför allt under 1990-talet. Sedan 2009 ökar befolkningen i kommunen, men trots detta finns flera utmaningar att hantera. Utmaningarna består till stor del i faktorer som befolkningens sammansättning och invånarnas allmänna förutsättningar till ett gott liv. Till de viktigaste faktorerna i ett bostadspolitiskt perspektiv hör en åldrande befolkning och situationen på arbetsmarknaden.

Befolkningsprognos fördelat per årsklass fram till 2032.

Diagrammen ovan visar befolkningsstrukturer i antal personer i 1-årsklasser 2016 och en prognos för 2032. Med ökad befolkning ökar samtliga åldersgrupper under perioden. Men det går även att se att gruppen upp till 15 år och gruppen 36-43 år troligen ökar mer än övriga grupper och i slutet av perioden både är fler i antal och en större andel av befolkningen än 2016.

24,5 % av invånarna i Finspång, 5264 personer, är 65 år eller äldre, vilket betyder att Finspång har en äldre befolkningsstruktur än riksgenomsnittet, vilket är 19,8%. Andelen äldre i befolkningen har ökat sedan 1996, då det enbart var 17,4 % som var äldre än 65 år. Befolkningsprognosen för 30 000 invånare 2035 visar att de äldres andel av befolkningen kommer att vara relativt konstant, men antalet äldre ökar med en ökande befolkning.

Hushållens sammansättning förändras över tid. Mellan 2012-2016 har andelen ensamstående hushåll ökat i Finspång. Flest antal ensamstående hushåll består av män under 65 år, följt av ensamstående kvinnor över 65 år. Gruppen ensamstående kvinnor med barn är mycket större än ensamstående män med barn, kvinnorna är fler än dubbelt så många. När hushållens sammansättning förändras ändras även behoven av olika former av boende.

Uppgifter om hushållens sammansättning i Finspångs kommun 2012-2016²²

Uppgifterna						Andel	
0562 Finspång	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2016
Ensamboende kvinnor - 64 år	709	741	767	785	760	7,2%	7,5%
Ensamboende män - 64 år	1 373	1 382	1 401	1 418	1 404	13,9%	13,8%
Ensamboende under 65	2082	2123	2168	2203	2164	21,1%	21,3%
Ensamboende kvinnor 65- år	1 104	1 106	1 132	1 119	1 137	11,2%	11,2%
Ensamboende män 65- år	613	638	643	662	671	6,2%	6,6%
Ensamboende 65+	1 717	1 744	1 775	1 781	1 808	17,4%	17,8%
Ensamboende totalt	3 799	3 867	3 943	3 984	3972	38,5%	39,0%
Ensamstående kvinnor med barn 0-24 år	368	363	404	402	387	3,7%	3,8%
Ensamstående män med barn 0-24 år	158	150	155	160	171	1,6%	1,7%
Ensamstående med barn	526	513	559	562	558	5,3%	5,5%
Sammanboende utan barn	2 965	2 919	2 897	2 923	2 924	30,0%	28,7%
Sammanboende med barn 0-24 år, 1 barn	686	723	745	700	702	6,9%	6,9%
Sammanboende med barn 0-24 år, 2 barn	981	955	933	944	953	9,9%	9,4%
Sammanboende med barn 0-24 år, 3+ barn	351	365	356	372	383	3,6%	3,8%
Sammanboende med barn	2018	2043	2034	2016	2038	20,4%	20,0%
Övriga hushåll utan barn 0-24 år	428	455	473	484	509	4,3%	5,0%
Övriga hushåll med barn 0-24 år	140	145	153	145	177	1,4%	1,7%
Σ Antal hushåll	9 876	9 942	10 059	10 114	10 178	100,0%	100,0%

Medellivslängden i Finspång var 2015 något lägre än för rikssnittet. Kvinnors medellivslängd var 82,2 (riket 83,8) och medellivslängden för män var 79,5 (riket 80,1).²³

Andelen förvärvsarbetare i åldern 20-64 år i Finspång var år 2015 77,1% medan motsvarande siffra för Östergötland var drygt 79 %.²⁴ På motsvarande sätt är andelen invånare med eftergymnasial utbildning i ålder 25-64 år 29% något längre i kommunen än i länet, 31,2 %.

När det gäller befolkningens sammansättning i övrigt är den enskilt största gruppen utrikesfödda från Finland. De därpå största grupperna är invånare födda i Syrien samt Bosnien Hercegovina. Andelen av befolkningen i kommunen som har utländsk bakgrund har ökat från 16,3% år 2005 till 24,2% år 2017, den största andel finns i Finspång.

Social hållbarhet och folkhälsa

Under 2013-2014 arbetade en regional kommission för folkhälsa, Östgötakommissionen, med uppdraget ”att belysa hälsoläget i länet utifrån ett tvärsektoriellt kunskaps- och erfarenhetsperspektiv”.²⁵ Syftet med Östgötakommissionens arbete var dels att analysera hälsoläget utifrån bland annat socioekonomiska-, miljö-, genus-, mångfald-/icke-diskriminerings- och livscykelperspektiv. Dels att föreslå insatser på läns-, kommun- och stadsdelsnivå som skulle skapa förutsättningar för en bättre hälsa på lika villkor för alla som bor och verkar i Östergötland.²⁶

²² SCB

²³ Folkhälsomyndigheten, *Folkhälsodata*, hämtade uppgifter 2017-07-03, https://www.folkhalsomyndigheten.se/globalassets/statistik-uppfoljning/folkhalsodata/faktablad/05-ostergotlands-lan/0562_finspang.pdf

²⁴ Sökning på Kolada, 170908

²⁵ Östgötakommissionen, *Östgötakommissionen för folkhälsa – slutrapport*, 2014, s. 5

²⁶ Finspångs kommun, *Framtidsperspektiv för Finspångs kommun – Utmaningar och ansvar*, 2017

Fullständiga gymnasiebetyg är det enskilt viktigaste kravet som gäller för alla typer av tjänster i arbetslivet.²⁷ Ofullständiga gymnasiebetyg innebär att sannolikheten att få ett yrke med låg socioekonomisk status ökar, samtidigt som det i sin tur innebär en ökad risk att utsättas för en skadlig arbetsmiljö. Den skadliga arbetsmiljön kan vara både ogynnsam psykosocial arbetsmiljö, men även fysiska exponeringar och ökad risk för olycksfall i arbetet. Risken att utsättas för fysiska skador har dessutom tydliga samband med arbetsrelaterad stress.

Arbeten med låg socioekonomisk status kan även innefatta otrygga anställningar. Detta kan få effekter i form av osäker inkomst och osäker försörjning som i sin tur leder till ekonomisk otrygghet och som i sig är en starkt bidragande faktor till ohälsa. En osäker försörjning innebär även en försiktighet och oförmåga att välja ett boende som passar familjesituationen. Trångboddhet är en möjlig effekt av detta, vilket i sin tur innebär en hemmamiljö som är stressande både för föräldrar men kanske främst för barnen som får svårigheter att finna ro till läsläsning med mera. Detta kan eventuellt leda till försämrade skolresultat och som Östgötakommissionen skriver är fullständiga gymnasiebetyg det enskilt viktiga kravet för att komma ut i arbetslivet och egen försörjning.

Urbanisering och interna flyttmönster

Begreppet urbanisering innebär i första hand befolkningens förflyttning från land till stad. I en mer tillspetsad och specifik mening pågår landsbygdens avfolkning parallellt med befolkningstillväxten i tätort och städer. Graden av befolkningstillväxt i en tätort behöver inte nödvändigtvis stå i direkt relation till landsbygdens avfolkning.²⁸ Befolkningsstorlekens förhållande mellan landsbygd och stad benämns som urbaniseringsgrad. Urbaniseringsgraden kan öka om fler människor flyttar till en stad samtidigt som dess kringliggande landsbygd ligger på en konstant befolkningsmängd.

För 200 år sedan bodde 90 % av Sveriges befolkning på landsbygden. Idag är det tvärtom då 85 % av befolkningen bor i tätorter. År 2015 var antalet tätorter enligt SCB 1 979 stycken, 63 % av tätorterna hade färre än 1 000 invånare och enbart 124 tätorter hade fler än 10 000 invånare.

En tillbakablick på Finspångs de senaste åtta åren visar följande interna flyttmönster, indelat i nyckleksområden. Det finns en tydlig avbefolkning i Hällestad där minskningen är närmare 0,4 % per år. Nettoantalet uppgår till 11 personer per år, vilket i sig inte är några större siffror men trenden visar likväl en befolkningsminskning i Hällestad, detta i en kommun som i övrigt bara växer.

Befolkningsökningen i kommunen är till största delen centrerad till Finspångs tätort med omland, framförallt Risinge. Dessa områden växer tillsammans med 0,9 % per år vilket motsvarar i princip hela kommunens totala ökning. I Finspångs tätort är det till största delen Östra Finspång som står för befolkningstillväxten med sina 0,8 % i årlig befolkningsökning medan Västra Finspång (0,09 %) och Nyhem (0,25 %) står för mera blygsamma ökningar. Regna och Skedevi är två områden som ökar marginellt, ökningen kan i princip förklaras med enbart en familjs till- eller avflyttning.

²⁷ Östgötakommissionen, *Östgötakommissionen för folkhälsa – slutrapport*, 2014, s. 19

²⁸ Finspångs kommun, *Framtidsperspektiv för Finspångs kommun – Utmaningar och ansvar*, 2017

Finspångs tätorts befolkning är inte särskilt gammal och befolkningen förväntas fortsätta öka. 16 % av befolkningen är mellan 0 och 14 år samtidigt som två av tre största åldersgrupperna i tätorten är 20-24 år och 25-29 år. Snittet i Sverige på andelen 0-14-åringar är 17 %, vilket innebär att Finspångs tätort matchar de siffrorna.

Finspångs tätort är det enda område inom kommunen som visar upp en positiv nettoökning av befolkning sett till det interna flyttmönstret. Områden såsom Risinge, Hällestad, Regna och Skedevi visar samtliga upp ett negativt nettoflöde. Detta resulterar i att kommunen i allt högre utsträckning urbaniseras till Finspång tätort med omland, då tätorten både växer mest rent procentuellt, men även tilldrar sig inflyttning från andra delar av kommunen. Finspång urbaniseras allt mer, men hastigheten på urbaniseringen har hittills varit relativt långsam.

Invandringen bidrar mycket till befolkningstillväxten i Finspång. För att kommunen ska fortsätta växa fordras, det utifrån fortsatt födelseunderskott och en långsam takt gällande inflyttning från andra kommuner, att invandringen fortsätter understödja befolkningstillväxten. Invandringen bidrar även till hela kommunens befolkningstillväxt då samtliga områden visar upp en befolkningstillväxt sett till invandring. Det går därför att argumentera för att invandring bidrar till att tillväxt och befolkningsökning sker i hela kommunen och inte bara i de annars mest expansiva områdena, Finspångs tätort och Risinge.

Den största utflyttningen från Finspång sker i åldersgruppen 20-29 år, de flesta som flyttar ut är 20-24 år vilket troligen till stor del handlar om personer som söker sig till högskoleorter för vidare studier. Men, även den största inflyttningen sker i åldern 20-29 år, främst i de senare åren.

2016 flyttade det in 228 barn i åldrarna 0 – 5 år. Det är mer än en fördubbling mot hur det var för bara några år sedan. 2013 var det enbart 105 inflyttade barn i den åldersgruppen.

Baserat på de senaste årens flyttningar är det troligt att det även i fortsättningen är så att kommunen tappar personer i åldrarna 20-30 år, då många väljer att studera på andra orter. Noterbart är att antalet 30-50 åringar är relativt stort. Vad gäller flyttmönster kan konstateras att både in- och utflyttningen i Finspång till stor del sker i närregionen.

Befolkningsökning och bostadsbehov

I Finspångs kommuns Framtidsperspektiv 2017 lyfts frågan om den ökande befolkningen och de krav det ställer på bostadsbyggandet. Boverket justerade sin byggbehovsprognos tidigare än vanligt, bland annat på grund av den betydligt större förväntade befolkningsökningen samt att byggandet de senaste åren inte har ökat i tillräcklig omfattning för att svara mot behovet.²⁹ Under de kommande tio åren förväntas folkmängden i Sverige öka med drygt 1,2 miljoner personer. Ökningen sker i alla åldersklasser och fördelar sig enligt följande:

- unga förväntas bli drygt 400 000 (33% av ökningen)
- förvärvsarbetande åldrarna, 20-64 år, förväntas befolkningen öka med drygt en halv miljon (ca 41,5% av ökningen)

²⁹ SCB, Statistiska meddelanden SCB, BE 18 SM 1601, Sveriges framtida befolkning 2016–2060, 2016

- äldre drygt 300 000 (25% av ökningen)

Finspång utgör 2017 drygt 2,15 promille av Sveriges befolkning, om det förhållandet kvarstår innebär det en befolkningsökning med 2 580 personer under perioden 2016 – 2025, vilket motsvarar en befolkning i kommunen på 23 800 invånare 2025. Av dessa nya invånare skulle 972 stycken utgöras av 0-19 åringar, 996 stycken i åldern 20 – 64 år och 600 stycken över 65 år.

Omräknat i ett ökat bostadsbehov skulle det enligt Boverkets prognos innebära drygt 1 400 fler bostäder i Finspång under perioden 2016 – 2025. Under 2017 färdigställdes drygt 50 nya bostäder. Det innebär i så fall att det behövs ungefär 1 350 bostäder ytterligare fram till 2025 eller omräknat per år, drygt 150 stycken vid en linjär utveckling.

Det nya målet för Finspång om 30 000 invånare 2035 innebär större befolkningsökning och behov av fler bostäder. Det innebär ytterligare cirka 3 100 bostäder fram till 2035. Det skulle i så fall betyda ett byggbehov med cirka 310 bostäder per år under perioden 2026-2035 vid en linjär befolkningsökning.

En sådan positiv och snabb utveckling ställer inte enbart krav på kommunens förmåga att möta efterfrågan på bostäder, utan det ställer även krav på utveckling av centrala samhällsfunktioner som vägar och kommunikationsstråk, vatten och avlopp, skolor, vård- och omsorg och övrig samhällsservice.

Pendling

Enligt SCB definieras pendling som regelbundna förflyttningar mellan bostad och arbetsställe där minst en kommungräns korsas. Flera vetenskapliga studier visar att de flesta människor upplever 45 minuter till max en timma som acceptabel tid för pendling, i en färdriktning.³⁰ Finspångs tätort med omlands placering nära främst Norrköping, men även till Linköping, Motala och Örebro ger goda förutsättningar både för in- och utpendling till en stor arbetsmarknad. Pendlingstider och möjligheter till hållbart resande varierar stort inom kommunen beroende på i vilken del av kommunen invånaren är bosatt i. I flera pendlingsrelationer, det vill säga mellan orter, är inte kollektivtrafik och eller tåg ett valbart alternativ för att få en attraktiv restid.

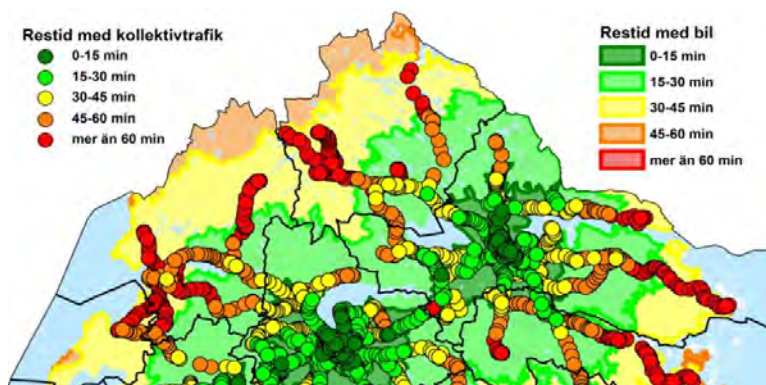
Pendlingstid för expressbuss och bil från Finspångs Station.

Ort	Resetid expressbuss min.	Körsträcka bil km ³¹	Körtid bil min.
Norrköping C	43	30	28
US Södra, Linköping	64	59,6	55
Linköping C	56 (byte till pendel i Kimstad)	56,7	50
Motala C	99 (byte till pendel i Kimstad)	66,3	61
Örebro C	210 (byte till tåg i Norrköping samt 1-3 fler byten)	86,7	81
Katrineholm C	90 (byte till tåg i Norrköping)	64,6	65

³⁰ Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, *Veckopendling – en översiktsstudie*, Dnr 2010/14,

³¹ www.eniro.se, sökning på ortnamn, uppgifter hämtade 2017-07-04,

Den största in- och utpendlingen till och från Finspång går till Norrköping, inpendlarna från Norrköping är fler än utpendlarna till Norrköping. I inpendling följs Norrköping av Linköping och sedan Motala. Utpendlingen sker främst utöver Norrköping till Linköping följt av Katrineholm och Vingåker.³²

I Regionalt Trafikförsörjnings Program (RTP) finns denna bild återgiven.³³ Bilden visar restid med kollektivtrafik respektive med bil från olika utgångspunkter med mål Linköpings respektive Norrköpings resecentrum. Varje punkt i kartan motsvarar en hållplats i kollektivtrafiknätet. Färgen på punkten visar hur lång

restiden är till resecentrum i Linköping eller Norrköping med kollektivtrafik från den aktuella hållplatsen. Enligt RTP understiger restiden mellan Norrköping och Finspångs tätort en halvtimme med kollektivtrafik, men vid en sökning i Östgötatrafikens reseplaneraren tar resan drygt 39 minuter med expressbuss mellan Norrköpings Resecentrum och Finspång station. I kartan syns att restiden är betydligt kortare med bil än med kollektivtrafik, samt att Finspång inte har landsbygdstrafik i hela kommunen.

Tätorter i Finspång

Antal kommuninvånare 31 december 2016 per tätort.³⁴

Område	Antal	Andel
Rejmyre	894	4,2
Sonstorp	435	2,0
Hällestad	338	1,6
Ljusfallshammar	322	1,5
Grytgöl	294	1,4
Borggård	242	1,1
Igelfors	234	1,1
Finspångs tätort	13'074	61
Lotorp	683	3,2
Falla	466	2,2
Butbro	293	1,4

³² SCB, Tabell BEF302 samt BEF301, 2015

³³ Region Östergötland, Regionalt trafikförsörjningsprogram för Östergötland -> 2030, 2016, Bild 12.

³⁴ SCB, Befolkningsstatistik, hämtade uppgifter 2017-07-03

http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101A/BefolkningNy/?rxid=236f0d0d-d8bc-4596-b238-6973b617078a

Finspångs tätort med omland

Finspångs tätort är kommunens huvudort och ligger i södra delen av Finspång med mycket bra pendlingsmöjligheter till främst Norrköping. I Finspångs tätorts omland ingår Falla, Butbro och Lotorp samt områdena där mellan. Finspångs tätort är en levande industriort med ett näringsliv som har en unik struktur med såväl småföretag, mindre industrier och flera världsledande internationella företag. Finspångs tätort präglas av centralt belägen industri med internationell verksamhet, tillsammans med slottet och flera sammanhängande parkmiljöer. I tätorten finns även det stora sport- och rekreationsområdet Arena Grosvad. Finspångs tätort har en positiv befolkningsökning och är tillsammans med omlandet den del av kommunen som växer mest.

Handel och service

I Finspångs tätort finns ett större utbud av dagligvaru- samt detaljhandel koncentrerat till främst centrum vid Bergslagstorget samt handelsområdet Viberga. I tätorten finns ett flertal drivmedelsstationer och laddstolpar för elbilar. Dock saknas tillgång till biogas.

Offentlig service

I Finspångs tätort finns närsjukvård och äldreboenden, ett flertal förskolor, grundskolor samt två gymnasieskolor. Från Finspångs tätort utgår hemtjänsten, i tätorten finns även stöd och service för boende med psykiska och fysiska funktionsnedsättningar. Kulturhuset, kulturskolan med sin verksamhet, fritidsgården Hörnan samt kommunens huvudbibliotek och turistbyrå finns även dessa i tätorten.

Rejmyre

Rejmyre ligger 25 km norr om Finspångs tätort, Rejmyre är kommunens näst största tätort. Rejmyre utvecklades som samhälle kring det glasbruk som anlades 1810 sedan Sverige förlorat flera viktiga glasbruk i samband med förlusten av Finland. Under senare delen av 1800-talet och i början av 1900-talet var Rejmyre ett av landets ledande glasbruk. 1913 sysselsatte bruket omkring 400 arbetare och ett samhälle hade växt upp kring Bruksgatan. I dag är Rejmyre glasbruk det enda glasbruket norr om Småland med produktion.

Handel och service

I Rejmyre finns en dagligvarubutik, Coop Nära i Rejmyre. Butiken är ombud för bland annat Apoteket, Systembolaget, Postnord och Svenska Spel och ATG. Det finns även drivmedelsstation med självbetjäning.

Glasbruket och besökare till orten har skapat förutsättningar att utveckla det som kallas Glas- och hantverksbyn med flera små verkstäder, butiker och utställningar.

I Rejmyre finns flera restauranger/matserveringar.

Offentlig service

I Rejmyre finns barnomsorg och grundskola F-6. I Rejmyre finns en biblioteksfilial. I Glas- och hantverksbyn finns även en säsongöppen turistbyrå.

Särskilt boende för äldre finns på Berggården. Från Rejmyre utgår även hemtjänst. I Rejmyre finns även distriktsköterskemottagning.

Sonstorp

Sonstorp ligger ungefär 9 km väster om Finspångs tätort utmed riksväg 51 mot Örebro. Sonstorp är ett yngre stationssamhälle som byggdes ut i samband med att järnvägen Finspång –Pålsboda anlades på 1800-talet.

Handel och service

På orten finns ett mindre säsonsöppet matställe vid minigolfbanan.

Offentlig service

Barnomsorg finns i Sonstorp. Närmaste grundskola är i Hällestad eller i Finspångs tätort. Närmaste särskilda boende för äldre finns i Hällestad eller i Finspångs tätort.

Hällestad

Hällestad ligger drygt 14 km väster om Finspångs tätort, efter Sonstorp, utmed riksväg 51 mot Örebro. Kring bygdens administrativa centrum i Hällestad kyrkby finns omfattande lämningar av mycket tidig bebyggelse på den rika Hällestadslätten. I områdets södra del uppstod tidigt en omfattande och viktig gruvbrytning som gav förutsättningar för att utveckla järnhantering och orter kring tidiga bruk som Borggårds bruk.

Handel och service

I Hällestad finns en dagligvarubutik med utlämningar av apoteksvaror och utlämning för DHL. Det finns även en mindre drivmedelsstation och en pizzeria.

Offentlig service

Barnomsorg och grundskola (F-6) finns i Hällestad. Äldreomsorg finns i form av Hällestadsgårdens vårdboende med 37 vårdplatser med olika inriktning. Från Hällestad utgår även hemtjänst. I Hällestad finns även en biblioteksfilial.

Ljusfallshammar

Ljusfallshammar med omnejd ligger 25 km nordväst om Finspångs tätort utmed riksväg 51 mot Örebro. Områdets tätort är Ljusfallshammar. På landsbygden utanför Ljusfallshammar ligger Lämneå Bruk.

Handel och service

TIB Möbler bedriver möbelförsäljning, den närmaste daglivarutbutiken finns i Hällestad.

Offentlig service

På orten finns kommunal barnomsorg samt fristående grundskola F-6. Närmaste kommunala grundskola är i Hällestad. Närmaste särskilda boende för äldre finns i Hällestad.

Grytgöl

Grytgöl ligger 20 km från Finspångs tätort, nära gränsen till Örebro län. Samhället ligger vid Emmaån och präglas av Grytgöls Bruk med anor från 1600-talet. Området har utvecklats kring gruvbrytning och järnhantering vid ett flertal bruk och hammare. Den industriella traditionen lever vidare i orten Grytgöl, där Grytgöls Bruk dominerar.

Handel och service

Dagligvaruservice saknas i området, närmaste butik finns i Hällestad, Igelfors eller Finspångs tätort.

Offentlig service

I Grytgöl finns både kommunal och fristående barnomsorg samt en grundskola (F-6).

Närmaste särskilda boende för äldre finns i Hällestad.

Borggård

Borggård ligger 17 km väster om Finspång. Samhället ligger vid Hällestadsån och präglas av Borggårds Bruk med anor från 1500-talet. Idag tillverkas bearbetade produkter från metalltråd och band.

Handel och service

Närmaste dagligvarubutik finns i Hällestad.

Offentlig service

Barnomsorg finns i Sonstorp och Hällestad. Grundskola finns i Hällestad.

Närmaste särskilda boende för äldre finns i Hällestad.

Igelfors

Igelfors ligger 20 km norr om Finspångs tätort i Regnaområdet, vilket omfattar Regna församling. Det är ett utpräglat landsbygdsområde vars historiska centrum finns i Regna kyrkby.

Områdets tätort är Igelfors som växte upp kring Igelfors bruk. Under 1860-talet växte två bruk upp parallellt i trakten, dels Igelfors Stångjärnsbruk, dels Nyhammars spikbruk. 1891 slogs de båda bruken samman och därmed föddes Igelfors bruks AB.

Handel och service

Det finns en dagligvarubutik i Igelfors som är även ombud för Apoteket, Systembolaget och Svenska Spel samt DHL. En mindre drivmedelsstation finns i anslutning till butiken.

Offentlig service

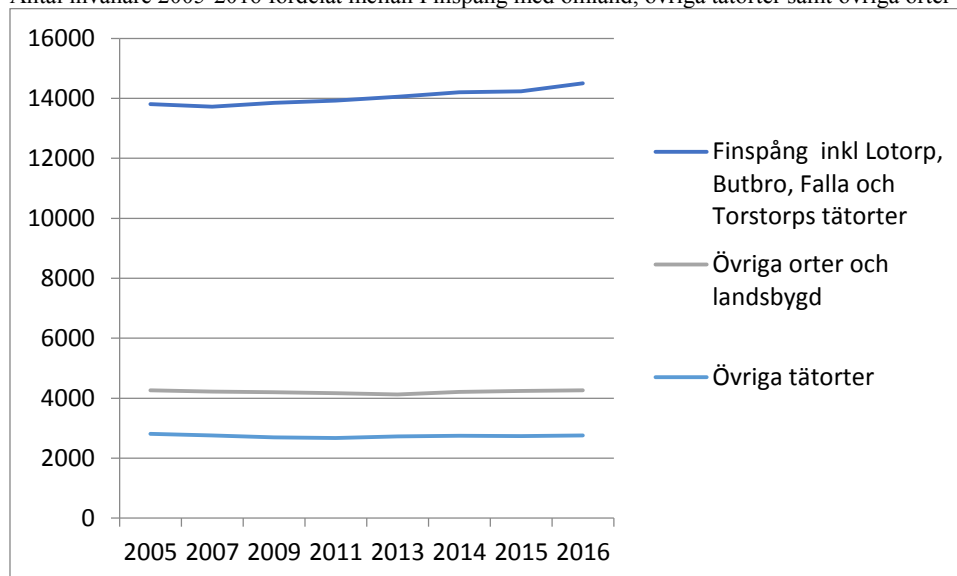
I Igelfors finns både barnomsorg och skola F-6.

Närmaste särskilda boende för äldre finns i Finspångs tätort.

Landsbygd och övriga orter

Antalet invånare på landsbygden och i övriga orter har varit relativt konstant under längre period, drygt 23 % av invånarna i Finspång. Med en befolkning på runt 4'000 invånare har både antal och andelen boende i övriga orter och på landsbygden varit relativt konstant när kommunens totala invånarantal ökat. I perioden början finns en mindre nedgång men den kompenseras av en mindre uppgång i perioden slut.

Antal invånare 2005-2016 fördelat mellan Finspång med omland, övriga tätorter samt övriga orter och landsbygd

Fritidshusområden

Antalet fritidshus som taxerats som fritidsbostäder år 2009 i Finspång var 1 381. I områdena Bränntorp, Ingestorp och Sunda bodde år 2008 sammanlagt 169 personer permanent. En ökad andel permanentboende i fritidshusområden ställer ökade krav på vatten- och avloppssystemen. Det enskilt största fritidsområde i Finspång är Bränntorp med över 300 fastigheter.

Så gott som samtliga fritidshusområden har lockat någon eller flera ägare att bosätta sig permanent i sitt fritidshus och antalet permanentboende ökar. Faktorer som bidrar till ökat permanentboende är servicenära, sjönära, generösa byggrätter i detaljplan, läget nära natur och vatten, kostnadsläget samt hög standard när det gäller väg och VA. Omvandling av ett fritidshusområde till ett område för permanentboende sker över tid.

Bostadsutbud

I Sverige finns det flera olika former av boende och upplåtelseformer. Vanligast är boende i lägenhet, som hyresrätt eller bostadsrätt, eller boende i småhus som äganderätt, det vill säga boende i eget hus. I Finspång är den vanligaste boendeformen att bo i eget ägt småhus. Störst andel småhus finns utanför Finspångs tätort med omland, störst andel flerbostadshus finns inne i Finspångs tätort.

Antal lägenheter efter hustyp samt upplåtelseform i hela Finspång.

Finspång, antal lägenheter efter hustyp 2016 ³⁵		Upplåtelseform efter hustyp, 2016
Småhus	5'655	91 % äganderätt, 3 % hyresrätt, 6 % bostadsrätt
Flerbostadshus	4'732	68 % hyresrätt, 32 % bostadsrätt
Övriga hus & specialbostäder	598	99 % hyresrätt, 1 % bostadsrätt
Summa	10'985	47 % äganderätt, 36 % hyresrätt, 17 % bostadsrätt

Alla upplåtelseformer har sina fördelar och nackdelar och svarar mot olika behov på bostadsmarknaden. En god blandning av olika upplåtelseformer skapar balans och möjliggör positiva flyttkedjor inom kommunen. Finspång har övergripande en god blandning mellan upplåtelseformen, men den skiljer sig mycket åt beroende på område och tätort.

Tabell över nyckelkodsområden och antal lägenheter per upplåtelseform

Nyckelkodsområde	Flerbostadshus	Småhus	Övriga hus	Totalsumma
11 - Västra Finspång	1346	960	68	2374
12 - Nyhem	387	192	0	579
15 - Östra Finspång	2606	1148	98	3852
21 - Lotorpsdelen	68	383	5	456
22 - Falladelen	20	384	0	404
23 - Risingedelen	0	130	2	132
24 - Vistingedelen	0	170	0	170
25 - Ramstorpsdelen	0	62	0	62
31 - Ljusfallshammar	8	267	2	277
32 - Hällestad	73	568	7	648
33 - Grytgöls	40	277	2	319
41 - Regna	11	271	3	285
42 - Flasbjörke	0	31	0	31
51 - Rejmyre/Hävla	163	450	5	618
52 - Brenäsdelen	10	216	0	226
53 - Ekesjö/Hagaryd	0	146	1	147
Totalsumma	4732	5655	193	10580*

*Specialbostäder saknas i tabellen

Flest småhus byggdes innan 1930 och då främst i Hällesta, Grytgöl, Lotorp och Falla. Tätt följt av Rejmyre och Ljusfallshammar. Under perioden 1971-1980, byggdes det främst i Östra samt Västra Finspång samt Rejmyre/Hävla.

³⁵ SCB, Bostadspack tabell lgh TAB3KD, 2016

I Finspång byggdes många flerbostadshus från 1951 och framåt. Störst var byggandet 1961-1970 och företrädesvis i Östra samt Västra Finspång följt av Rejmyre och Grytgöl.³⁶

Trångboddhet

Enligt Boverket är trångboddheten i Sverige låg. Trots det kan en trångboddhet konstateras, främst i de tre storstäderna bland barnfamiljer i hyresrätter. Ca 15 procent av alla svenska hushåll räknas som trångbodda. Boverket definierar trångboddhet enligt följande:

” Om det bor mer än en person per rum i en bostad - kök och vardagsrum oräknat - betraktas hushållet som trångbott, enligt det som kallas norm 3. Sambor antas dock klara sig med ett sovrum. En familj med två barn behöver således ha en fyrrummare för att inte räknas som trångbodd. Detta gäller både samboende och ensamstående föräldrar. Alla hushåll i enrumslägenheter räknas som trångbodda.”³⁷

2012 beräknades 1 474 000 individer vara trångbodda i Sverige. Störst är trångboddheten bland barn upp till 19 år (39%) , det följs av gruppen 20-29 år (24%) samt 30-49 år (30%). Efter 50 år minskar trångboddheten markant.³⁸

Det saknas både nationell och lokal statistik och kontrollerbara uppgifter om hur stor bostadslösheten är.

Bostadsmarknad småhus och lägenheter

I Finspång är den vanligaste boendeformen att bo i eget hus. Priser och efterfrågan på hus, bostadsrätter och fritidshus är ofta en indikator på bostadsmarknaden i en kommun. I Finspång med en huvudort och flera mindre tätorter är spridningen på efterfrågan och priser stor. För att få en mätbar indikator används dock snittet för hela kommunen.

Prisutveckling, avser medelvärde 2016-06-15-2017-06-15³⁹.

Form av boende	Antal st.	kr/kvm	Pris tkr	PU12: %
Villor, Finspång	139	12'630	1'497	19,4
Villor, Östergötland	1'921	20'931	2'490	12,9
Villor, Sverige	48'482	24'103	2'969	8,8
Bostadsrätter, Finspång	122	7'005	440	-
Bostadsrätter, Östergötland	3'132	24'325	1'586	12
Bostadsrätter, Sverige	10'086	39'356	2'493	7,1
Fritidshus, Finspång	22	19'650	1'127	-
Fritidshus, Östergötland	210	21'234	1'272	7,1
Fritidshus, Sverige	5'038	26'084	1'607	8,5

I tabellen framkommer att prisutvecklingen (PU12) på villor i Finspång var markant högre än i Östergötland och i Sverige under perioden juni 2016- juli 2017. Under 2016 hade kommunen en rekordstor ökning av bostadspriserna. Dock är kvadratmeterpriset för en villa i Finspångs fortfarande relativt låg, drygt 60% av genomsnittspriset för Östergötland. Noteras bör att Norrköping och Linköpings bostadsmarknader höjer snittpriset för Östergötland. De senaste 12 månaderna skiljer det drygt 1 miljon kronor för en villa i Finspång och snittpriset i Östergötland.

³⁶ SCB, Bostadspak tabell LghTab1KD, 2016

³⁷ <http://www.boverket.se/Boende/Sa-bor-vi-i-Sverige/Trangboddhet/>, 2014-09-26

³⁸ SCB, Trångbodda personer enligt norm 3 (HEK), riket. Antaget/beräknat värde.

³⁹ Mäklarstatistik, uppdatering 15 juni 2017

Bostadsrätter är betydligt billigare i Finspång än snittet i Östergötland. Däremot så ligger snittpriserna på fritidshus nära snittet för Östergötland. Det är en mindre mängd fritidshus som sålts vilket gör att enstaka höga försäljningar starkt påverkar snittet under perioden.

Hyresbostäder

Vallonbygden AB

Vallonbygden AB är det kommunägda allmännyttiga bostadsbolaget i Finspång.

Vallonbygden AB är kommunens största fastighetsägare för hyresrätter med 1'908 stycken hyresrätter av kommunens totala hyresbestånd på cirka 3 200 lägenheter. Av de lägenheter som Vallonbygden har är en stor del 2:or samt 3:or, drygt 36 % vardera, enbart 1,5 % består av stora lägenheter så som 5:or. Största delen av Vallonbygdens lägenheter finns i Finspångs tätort. De fastigheter som fanns i övriga tätorter såldes av för ett antal år sedan delvis för att finansiera nybyggnation.

Uthyrningsgraden hösten 2017 är nästan 99,9%. Ingen lägenhet är avställd för ombyggnation, renovering eller på grund av tidigare skador utan alla är ute för uthyrning.

Ungefär 30-35 % av det totala antalet lägenheter har hiss eller är anpassade för att vara lättillgängliga på annat sätt. Vallonbygden arbetar för att öka andelen tillgängliga lägenheter till 40% de kommande åren.

Vallonbygden ABs medelfärdigställande år är 1966 (rikets snitt är 1977) men beståndet är förhållandevis väl underhållet med en relativt låg standard och därmed relativt låga hyror.

Vallonbygden AB har en bostadskö som hösten 2017 har över 2000 sökande, den siffran har ökat kraftigt de senaste åren. Kötiden för en sökande är i snitt 10-12 månader för mindre attraktiva områden. Men kötiden varierar stort beroende på vad den sökande efterfrågar och i vilket område. Generellt sett är det längst kötid till Högby där tiden kan vara 3-4 år. Kortast kötid till är det till Nyhem och Gula Hårstorp.

Vallonbygdens ABs genomsnittliga nya kund i "gamla beståndet" är nyanlända som bott i Migrationsverkets boende eller HBV-boende i Finspång. Vid nybyggnation av lägenheter är de nya kunderna främst äldre personer och par som i dag bor i Finspång men vill lämna sina hus.

Vid nybyggnation efterfrågas främst radhus eller marklägenheter som treor 70-75 kvm och fyror 80-85 kvm. Bland nyanlända, vilka ofta är större familjer, har behovet av stora lägenheter, 5-7 rum och kök, ökat markant. Dagens hyresgäster har krav på att lägenheterna skall vara i mycket gott skick (bra, stora badrum och kök) annars blir de svåruthyrda.

Vallonbygden AB planerar att under den kommande femårsperioden bygga ett 20-tal nya lägenheter per år. Målgruppen vid nybyggnation är främst äldre som säljer villan och vill ha ett enkelt och bekvämt boende.

Vidare kommer Vallonbygden AB att fortsätta systematiskt att tillgänglighetsanpassa sina fastigheter. Ett mål är att hålla delar av beståndet väl underhållet utan att göra stora påkostade renoveringar. Detta för att även i fortsättningen ha både äldre, enklare boenden till lägre hyror och nyare lägenheter med högre standard och högre hyror.

Privata bostadsbolag

Den näst största hyresvärdar i Finspång är Amasten. Amasten har 19 fastigheter med drygt 900 lägenheter och ett flertal lokaler.⁴⁰ Amastens fastigheter ligger i Finspångs tätort.

Enligt uppgifter från Hyresgästföreningen, vilket baserar sig på de hyresvärdar de har förhandlingsordning med, finns det utöver Amasten drygt 11 privata hyresvärdar i Finspång med fler 10 lägenheter. Bland annat Fiskeby Fastighets AB med 270 lägenheter och Björke Fastighets AB med 160 lägenheter. Det finns fler hyresvärdar, men det saknas en tillgänglig sammanställning över hur många fler lägenheter som finns.

Kända hyreslägenheter fördelat på ort samt privat hyresvärd respektive Vallonbygden AB

	Vallonbygden	Privat
Finspång	1'908	1'440
Lotorp		15
Rejmyre		97
Sonstorp		28
Ljusfallshammar		17
Grytgöl		28
Igelfors		35
Byle		6

* det finns fastighetsägare vi idag inte känner till eller inte kan svara på hur många lägenheter de har. Sammanställningen baserad på uppgifter från Hyresgästföreningen.

Tillgänglighet och bostadsanpassning

Bostadsanpassning innebär att bostaden anpassas utifrån individuella behov för att möjliggöra kvarboende i bostaden trots funktionsnedsättningar. Bostadsanpassningen är inte åldersberoende, utan behovsstyrt. Den som har bestående funktionsnedsättning eller delar hushåll med en person med funktionsnedsättning kan ansöka om bostadsanpassningsbidrag hos kommunen. Anpassningsåtgärder kan till exempel behövas för att göra det möjligt att komma in i och ut ur bostaden, möjliggöra förflyttningar inom bostaden, laga mat och sköta hygien. Vanliga anpassningar inomhus är till exempel att ta bort trösklar och ordna en duschplats istället för badkar.

De tre främsta åtgärderna 2016

Åtgärd	Antal st.	Andel i %
Trösklar	102	33
Dörröppnare	83	27
Badrumsanpassning	24	7

Under 2016 fick kommunens bostadsanpassningshandläggare in drygt 159 ansökningar om bostadsanpassning, samtliga utom en fick bifall på hela ansökan. 40 ansökningar, drygt 25 % av ansökningar, kom från personer under 70 år. Ungefär hälften av bidragen beviljades i flerbostads hus respektive enbostadshus.

⁴⁰ Information från www.amasten.se 171024

Nybyggnation av bostäder

Kommunala tomter för bostadsbyggande

Finspångs kommun har kommunala tomter för småhus och en tomtkö som personer kan anmäla sig till. Att stå i en kommunala tomtkän kostar 300 kronor första året och sedan 250 kronor per år. Det går att anmäla sig till tomtkän när som helst på året, och i samband med betalningen för innevarande år finns möjlighet att fransäga sig sin plats.

Sedan 2010 har bland annat 14 tomter på Lärkvägen sålts, 5 tomter på Vibjörnsväg samt några enstaka tomter på Östermalm samt Östra Hårstorp. Östra Hårstorp är den senaste stora exploateringen för småhus som kommunen genomfört. Exploateringen genomfördes mellan 1991-2015 i olika etapper. Totalt omfattades den 85 villatomter, 10 radhuslängor på Humlevägen, 6 radhuslängor på Mandelblomsvägen samt två vårdboenden.

I Finspångs kommun finns i juni 2017 ett fåtal byggklara tomter till försäljning i tomtkän. De tomter som finns är i orter utanför Finspångs tätort. Dessa tomter säljs för 1'000 kronor styck efter beslut i kommunfullmäktige 2009 med villkoret att anslutningsavgiften för VA betalas direkt vid köpet av tomten.⁴¹

Kommunala tomter som förmedlas i tomtkän.

Område	Antal tomter	Notering
Finspång	-	Det finns inga tomter kvar till försäljning.
Rejmyre	1	Pris 1'000 kronor styck.
Hävla	1	Pris 1'000 kronor styck.
Ljusfallshammar	1	Pris 1'000 kronor styck.
Grytgöl	7	Pris 1'000 kronor styck.
Igelfors	6	Pris 1'000 kronor styck.
Totalt antal tomter	16	

Det har inte sålts några kommunala tomter utanför Finspångs tätort de senaste åren, senast var 2015 i Lotorp och Butbro. Många har varit intresserade av tomterna med den enskilt största anledningen till att det inte blir någon försäljning uppges till kommunens tjänstemän vara att bankerna är mycket restriktiva med lån för nybyggnation utanför Finspångs tätort. Enligt intressenter på tomterna har bankerna gjort bedömningen att det faktiska marknadsvärdet på husen, när de är klara, har inte bedöms täcka byggkostnaderna.

⁴¹ KF Dnr 2009.0185.0253, KF§212. Datum2009-08-26

Följande planerade samarbeten och exploateringar är under arbete i Finspångs hösten 2017.

Kända, planerade exploateringar i Finspång

Ort/fastighet	Notering
Finspång-Humlevägen	Markanvisningsavtal finns med Vallongbygden AB, detaljplan (DP) pågår, 10 lägenheter
Finspång-Stationsområdet	Markanvisningsavtal finns med NCC, DP pågår, 200 lägenheter
Finspång-Sundsvägen	DP pågår, 100 lägenheter, kommunal mark
Finspång-Dalsberg	DP pågår, 50 lägenheter/småhus. Intresse från exploatörer finns.
Finspång-Stora Allén	DP pågår, 20 lägenheter/småhus. Intresse från exploatörer finns.
Finspång-Grosvad 1:4	20 lägenheter/småhus. Privat mark.
Finspång-Grosvad 1:3	150 lägenheter/småhus. Kommunal mark.
Finspång-Lillsjövägen/Sjöviksvägen	Intresse från exploatörer finns.
Hällestad-Hällestadgården	DP pågår, 16 lägenheter/småhus. Kommunal mark.
Lotorp-Yxviken	DP pågår, 20 lägenheter/småhus. Privat mark.
Lotorp-Tallgläntan	DP pågår, 20 lägenheter/småhus. Kommunal mark.
Vistinge by	DP pågår, oklart antal lägenheter/småhus. Privat mark.
Melby 3:16	DP pågår, 60 lägenheter/småhus. Privat mark.
Vistinge 6:24	DP uppdrag finns, oklart antal lägenheter/småhus. Markförsäljning pågår till privat ägare.

Ovanstående projekt planeras att påbörjas så fort detaljplaner för respektive område har vunnit laga kraft.

Planberedskap

Finspångs kommun har en översiktsplan som antogs av kommunfullmäktige 2011. Kommunfullmäktige fattade beslut om att översiktsplanen var fortsatt aktuell i januari 2016. Då mycket har hänt i omvärlden och i Finspång, främst inom tätorten och i stråket mot Norrköping, har ett arbete startats under 2017 med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan. Tills en ny översiktsplan är antagen gäller den som antogs 2011.

Finspångs kommun har drygt 400 gällande detaljplaner för alla ändamål. Det omfattar bland annat bostadshus, naturområden, centrumändamål, skolor och verksamhetsområden. Inom dessa detaljplaner finns mark som planlagts för bostäder som ännu inte har bebyggts.

Följande två tabeller är sammanställningar över områden som är detaljplanelagda för bostäder, men ännu inte bebyggda. I en detaljplan är det inte alltid tydligt hur många (antal) bostäder/lägenheter som kan byggas inom den så kallade byggrätten. *Därför är siffrorna ungefärliga i tabellerna.* Dock är det noterbart att det inte finns någon planlagd men ej bebyggd mark i Hällestad.

Antal möjliga bostäder på obebyggda fastigheter planlagda för bostadshus⁴².

Hustyp/Ort	Finspångs tätort	Rejmyre	Igelfors	Grytgöl	Hävla	Byle	Ljusfallshammar	Sonstorp	Borggård	Butbro	Lotorp	Totalt
Småhus	21	51	53	14	24	18	4	2	12	9	2	210
Flerbostadshus	78	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82
Totalt antal (st.)	99	55	53	14	24	18	4	2	12	9	2	292

⁴² Antalet möjliga bostäder är inte exakt beräknat då vissa detaljplaner inte reglerar om det ska byggas småhus eller flerbostadshus utan ger möjlighet till båda alternativen. En uppskattning är gjord utifrån maximal byggnadsarea (Upp till 250 kvm är klassat som småhus.).

Planberedskap för bostäder anses vara god i Rejmyre och Igelfors. I Finspångs tätort med omland är planberedskapen i princip obefintlig med den folkökning som sker och väntas ske.

Antal obebyggda möjliga bostäder fördelat på ort samt markägare.

Markägare/Ort	Finspångs tätort	Rejmyre	Igelfors	Grytgöl	Hävla	Byle	Ljusfallshammar	Sonstorp	Borggård	Butbro	Lotorp	Totalt
Kommun	45	47	53	6	23	18	2	2	12	9	1	206
Vallonbygden	10	-	-	-	-	-	2	-	(Ingår i 12)	-	1	13
Privat	44	8	-	8	1	-	-	-	(Ingår i 12)	(Ingår i 9)	-	61
Totalt antal (st.)	99	55	53	14	24	18	4	2	12	9	2	292

Sammanställningen ovan visar att kommunen äger en mycket stor del av den detaljplanlagda men obebyggda marken som finns inom kommunen.

Bygglov

Kommunens bygglovsavdelning hanterar en mängd olika ärenden. Det rör sig om allt från att bevilja bygglov för att få sätta upp skyltar, installera en braskamin till bygglov för om- och tillbyggnader och helt nya hus.

Antal beviljade bygglov/starbesked för nybyggnation av bostäder angett i antal lägenheter/småhus

År:	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 kv 2
Antal:	16	28	10	19	19	19	9	14	8	6	53	12

Under 2016 påbörjades arbetet med Vallonbygdens ”Majoren”, vilket är det första större flerbostadshus som byggs i kommunen på många år.

Bostäder för särskilda grupper

Bostäder för unga vuxna och studerande

I Finspång finns idag inga bostäder som speciellt är byggda för eller riktar sig mot unga eller studerande.

Behoven den kommande 3-5 åren upplevs som ökande. Dels för att bostadssituationen är ansträngd med få lediga lägenheter, men även för att Finspång har en hög andel unga i befolkningen. Till detta kommer även ensamkommande flyktingbarn och ungdomar som väljer att stanna i kommunen.

Individ - och familjeomsorg

Sektor Social omsorg, Individ och familjeomsorgen, arbetar strategiskt med boendeplanering för boende med särskilt stöd och service enligt SoL och LSS. Till detta hör även en behovsspecificering som pekar på nuläge och kommande utmaningar.⁴³

Bostäder för individer utanför den ordinarie bostadsmarknaden

År 2015 hade 2,1 % av befolkningen i Finspång försörjningsstöd i 10-12 månader under året, snittet för Östergötland var 1,8%.⁴⁴ Andelen barn av kommunens befolkning som bor i hushåll med långvarigt försörjningsstöd var 2015 3,1 % jämfört med Östergötlands 3,0 %. Men enligt Barnombudsmannens statistik levde drygt 23 % av barnen i Finspång 2014 i ekonomiskt utsatta familjer.⁴⁵

1 januari 2017 fanns det 78 stycken sociala kontrakt med hyresvärdar inom kommunen för individer som står utanför ordinarie bostadsmarknaden. Utöver detta så finns det flera beslut som ännu inte kunnat verkställas. Bland dessa fanns det vid tidpunkten 63 barn under 18 år.

Syftet med ett socialt kontrakt är att personen på sikt ska kunna ta över kontraktet på egen hand, men vägen dit är olika lång för alla individer. Utveckling av sociala kontrakt över tid har ökat. En trolig anledning till att sociala kontrakt ökat över tid är dels befolkningsökningen men främsta orsak antas vara att hyresvärdarna skärpt kraven på de som vill hyra. Idag när efterfrågan på bostäder är stor och det är svårt att få tag på boende ställer hyresvärdarna allt högre krav på de som önskar hyra. Försörjningsstöd räknas sällan som inkomst och även konsumtionsskulder (skulder som inte är hyresskulder) utgör hinder för egna förstahandskontrakt. Detta påverkar även möjligheten för de som har sociala kontrakt att på sikt få ta över kontrakten då hyresvärdarnas krav ökar.

Förvaltningen upplever att allt fler äldre riskerar vräkning på grund av obetalade hyror de sista åren. Anledningen till obetalda hyror kan vara olika grader av demens, men även att äldre inte upplevs be om hjälp. Upplevelsen är att det är en ny utsatt grupp som generellt inte ber om hjälp och som bär på en mycket stor skam över situationen de hamnat i.

Målsättningen är att minska antalet sociala kontrakt inom kommunen, genom att individer som har sociala kontrakt själva kan ta över sina kontrakt. Dock ser behoven ut att kvarstå de kommande åren.

Kommunen har inget eget boende för kvinnor i behov av skydd. De som behöver skydd placeras utanför kommunen. 2017 har en handfull kvinnor skyddat boende med hjälp av Finspångs kommun.

I Finspång finns 2 stödboenden, det är två lägenheter på Hyttvägen. Stödboende innebär att individerna får stöd, behandling och sysselsättning. Boendet kräver nykterhet och drogfrihet.

Vidare finns ett jourboende med 6 platser. Jourboende är öppet mellan 18.00-08.00 utan bemanning. Behovet att stödboende och jourboende de kommande 3-5 år anses vara som idag.

⁴³ Finspångs kommun, *Behovsspecificering, Boende med särskilt stöd och service enligt SoL och LSS, 2017*

⁴⁴ Kolada, antal invånare, vuxna och barn, som någon gång under året mottagit ekonomiskt bistånd dividerat med antal invånare i kommunen.

⁴⁵ Barnombudsmannen, *Max 18*, hämtade uppgifter 2017-07-04

https://max18.barnombudsmannen.se/max18-statistik/statistik-per-kommun/finspang/1_1_andel-barn-i-ekonomiskt-utsatta-familjer

Förvaltningen gör bedömningen att det finns drygt 10 individer i Finspång som är öppet bostadslösa och bor tillfälligt hos vänner eller är helt utan bostad. Det finns även individer som är på behandlingshem och ännu inte har en löst bostadssituation när de kommer hem igen.

Förvaltningen ser ett behov av ett så kallat lågtröskelboende med 5 lägenheter. Det är ett boende för personer som inte kan få bostad på annat sätt och där det inte finns krav på nykterhet. Boendet är inte planerat att vara bemannat och de boende bor med sociala kontrakt. Behovet finns idag och beräknas kvarstå om 3-5 år. Kommunens Lokalstrateg har fått i uppdrag att söka lokal för detta ändamål.

Boende för individer med funktionsnedsättning

I Finspång finns det gruppboendestäder, serviceboendestäder samt boendestöd som beviljas främst genom beslut med stöd av LSS.

En gruppboendestad kan erbjudas personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Gruppboendestaden består av en mindre grupp lägenheter samlade kring gemensamma utrymmen, där service och omvårdnad kan ges alla tider på dygnet. Gemensamhetslokalerna bör ligga i direkt eller nära anslutning till gruppboendestaden och var lättillgängliga för de som bor där. En fast personalgrupp ska täcka de boendes hela stödbehov inklusive fritids- och kulturella intressen.

Antal bostäder fördelat på enhet och bostadstyp

Gata/namn	Inriktning	Antal platser
Bävervägen 13 A	Gruppboendestad	5+1
Hårstorpsgården	Gruppboendestad	6
Högbyvägen	Gruppboendestad	6
Villa Höjdens	Gruppboendestad	6
Östermalm	Gruppboendestad	4
Bävervägen 11 A	Serviceboendestad	7
Oxhagsvägen	Serviceboendestad	9
Östermalms	Serviceboendestad	8
Profilen* (SoL & LSS)	Serviceboendestad	7
Svälthagen (SoL & LSS)	Serviceboendestad	10

*Från Profilen utgår även boendestöd

En serviceboendestad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och fast anställd personal. Lägenheterna är ofta anpassade efter den enskildes behov och ligger oftast i samma eller kringliggande hus. En serviceboendestad är en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i gruppboendestad. Det som gäller för ett serviceboende är att lägenheterna ska vara fullvärdiga och att ”dygnet-runt- stöd”, utifrån personernas enskilda behov, erbjuds i den egna lägenheten av en fast personalgrupp.

Behoven för boende inom ramen för LSS är svåra att bedöma eftersom det är en rättighetslagstiftning där brukarnas behov och önskemål är avgörande för placeringen. Det beror även på att barn och ungdomar många gånger har stora möjligheter att utveckla förmågor med rätt stöd, vilket gör det svårt att bedöma deras kommande behov av boende inom ramen för LSS. De individer som får stöd och hjälp enligt LSS bor kvar längre i sitt eget boende då de lever längre än tidigare. Alla individer med behov av stöd och service enligt LSS kan inte erbjudas plats inom Finspångs kommun då behoven är väldigt specifika. Inriktningen för verksamheten är dock att ha så många placeringar som möjligt inom kommunens verksamhet och på sikt förstärka kompetensen för att kunna ”ta hem” individer som externt placerade.

Bedömningen av bostäder med särskilt stöd bedöms öka de kommande åren. Sektor social omsorg har därför lämnat förslag till kommunstyrelsen för att öka antalet platser genom både

om- och nybyggnation av två gruppboendestäder med totalt 12 platser. Det ger en ökning av platser som möjliggör att ta hem externa placerade individer.

Boendestöd

Boendestöd kan ges till individer med funktionshinder och som bor i eget boende. Stödet ska ha ett rehabiliterande syfte och bidra till att individen kan klara att sköta de dagliga sysslorna i sitt hem. I dagsläget finns två boendestöd i Finspång, men från 2018 kommer det att finnas ett. Boendestöd tar hand om alla i hela kommunen som är i behov av boendestöd. 2017 innebär det drygt 25 individer enbart på Profilen.

Det finns inga underlag på hur många som tillhör målgruppen idag utifrån att kommunen idag har en blandning av behov på Boendestödsteamet. Boendestödet står inför en omorganisation, vilket gör att siffrorna och behovet av stöd kommer att klargöras när den nya organisationen är på plats.

Bostäder för nyanlända

Finspångs kommun har sedan lång tid tillbaka haft en god tradition av att ta emot ett relativt stort antal nyanlända individer med uppehållstillstånd. Dels genom de avtal som funnits med Migrationsverket, men även genom så kallad egen bosättning samt familjeanknytning. Sedan den nya lagen om bosättning för nyanlända genomfördes 1 mars 2016⁴⁶ har antalet anvisande individer till kommunen minskat. En nyanländ person är en före detta asylsökande som har beviljats uppehållstillstånd. Kommunernas så kallade bosättningsansvar innebär att en kommun efter anvisning är skyldig att ta emot en nyanländ person för bosättning. Syftet är att nyanlända ska få förutsättningar att etablera sig i samhället.

Antal kommunplacerade i Finspång.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Antal	70	144 (7)	164 (1)	129 (4)	165 (21)	57 (15)

*till och med 1 augusti 2017

Siffror inom parntens anger antalet ensamkommande barn och ungdomar i totalen.

När en person kommer till Sverige och ansöker om asyl är det Migrationsverket som har ansvar för den asylsökande och dess boende. Migrationsverket har både egna boenden och upphandlade boenden, oftast kallade asylboenden.

Antal asylplatser i Finspång.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Anläggningsboende (Migrationsverket)	298	395	516	845	698	514
Eget boende (asylsökande ordnar själv)	11	17	45	121	24	35
Övrigt (främst ensamkommande barn)	7	5	-	54	71	55
Totalt:	316	417	561	1'020	793	604

*till och med 1 augusti 2017

⁴⁶ Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Det finns nyanlända som väljer att tacka nej till ett boende i en anvisad kommun och bosätter sig i eget boende, ”EBO”. För dessa personer har kommunen inget extra ansvar för, utan de ska självständigt lösa sitt boende i de system som finns på marknaden. I Finspång finns EBOs som valt att själva söka sig till Finspång eller att tacka nej till anvisning i annan kommun efter att de tillbringat asyltiden i Finspång.

Behovet av bostäder för nyanlända är stort. De nyanlända har många gånger svårt att hitta boende då de enbart har etableringsersättning, vilket inte alltid räknas som inkomst när de söker lägenheter. Vidare önskar de att få bo nära skola och service, som exempelvis inne i Finspång. Det som efterfrågas är billiga lägenheter, ofta 1-3 rum och kök, där standarden i sig inte är det viktiga. Idag är utbudet av lägenheter mycket litet för denna grupp av individer.

Arbetsförmedlingen har ansvar för etablering av nyanlända. Kommunen har ansvar för barnomsorg och skola samt att hjälpa till med bostäder för det antal nyanlända som kommunen har anvisats.

Bostäder för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar

Med ensamkommande asylsökande barn avses en person som är under 18 år och som vid ankomsten till Sverige är skild från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare. Kommunens yttersta ansvar för stöd och hjälp enligt 2 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) gäller för ensamkommande barn, och kommunen ansvarar för sådana barns mottagande, omsorg och boende. Ansvaret gäller både asylsökande barn och barn som har fått uppehållstillstånd i Sverige.

Antal platser för barn – och ungdomar augusti 2017⁴⁷

Namn	Antal platser	Utförning
Hårstorps Ungdomsboende	16	Blockhyrda lägenheter
Högklints Ungdomsboende	32	Eget hus med rum
Nyhems Ungdomsboende	16	

Finspångs kommun har både boende för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar samt placeringar i familjehem, samtliga barn och ungdomar är pojkar. I augusti 2017 fanns det 53 ungdomar placerade i kommunen, 38 stycken av dessa var 17 år eller äldre, 15 ungdomar är 16 år eller yngre. Det stora flertalet har ännu inte fått besked om de får stanna eller ska avvisas.

Under 2015 var behoven mycket stora, men sedan dess har behoven minskat kraftigt och antalet barn- och ungdomar som anvisats till Finspång har minskat. Behoven av platser för denna grupp minskar kraftigt de kommande åren utifrån den åldersfördelning som finns på de boende idag.

Biståndsbedömt vårdboende för äldre (SoL)

Särskilt boende är för de individer som inte längre kan få sitt behov av tillsyn, omvårdnad, trygghet och säkerhet tillgodosett i det egna hemmet genom hemtjänst. På ett särskilt boende erbjuds vård och omsorg dygnet runt. Med korttidsboende menas att en individ kan få möjlighet till återhämtning eller rehabilitering samt växelvård för avlastning av anhöriga. Det

⁴⁷ www.migrationsverket.se 141117

är delvis en resurs för att individen ska kunna bo kvar hemma. Både särskilt boende och korttidsboende kräver biståndsbeslut.

I Finspång finns det omkring 132 platser på särskilt boende för äldre. På Hällestadgården finns 10 lägenheter möjliga för sammanboende.

Tabell över boenden och antal platser fördelat per vårdform.

Namn	Ort	Vårdboende	Demensplatser	Korttidsboende
Berggården	Rejmyre	24	7	13
Betaren	Finspångs tätort	20	9	
Hårstorpsgården	Finspångs tätort	24	-	-
Hällestadgården	Hällestad	25	7	5
Sergelgården	Finspångs tätort	-	-	10
Storängsgården	Finspångs tätort	39	27	7
Tegelbacken	Finspångs tätort	-	34	-

Prognosen för de kommande 3-5 åren visar att behovet av platser är i balans då Hällestadgården byggs ut under 2017. Utbyggnaden ger ett tillskott med 3 demensplatser samt 9 vårdboenden.

På längre sikt behövs ytterligare platser och ett nytt boende som ersätter Storängsgården samt ett tillskott på drygt 40 platser kommer att vara nödvändigt.

Kommunala hyresgarantier

Kommunal hyresgaranti innebär att kommunen går i borgen för en hyresgäst som har tillräckligt god ekonomi för att ha ett eget boende, men som ändå har svårt att få en hyresrätt med besittningsskydd. Till exempel vid projektanställning med regelbunden inkomst, där hyresvärden kräver en tillsvidareanställning för ett eget hyreskontrakt.⁴⁸

Kommunen kan ställa ut en hyresgaranti som gäller minst sex månadshyror och gäller under minst två år för den eller de som bedöms ha ekonomiska förutsättningar att utan försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen (2001:453) fullgöra hyresbetalningar. Bidraget lämnas med 5 000 kr per lämnad hyresgaranti.⁴⁹

Kommuner som väljer att ställa ut kommunala hyresgarantier kan få ett statligt bidrag för varje lämnad garanti. Det är Boverket som administrerar det statliga bidraget. Finspångs kommun erbjuder i dagsläget inte kommunala hyresgarantier.

Seniorbostäder och Trygghetsboende

Enligt Boverket är ett seniorboende helt vanliga bostäder med ökad möjlighet till gemenskap. Det ska vara ett enkelt och bekvämt boende att åldras i. Vidare beskriver Boverket att seniorboenden kan skilja sig mycket åt i sin utformning samt i vad de kan erbjuda. Det är ett brett spektra från att det enbart är åldern på de som bor i huset till att det funktionellt utformade boenden som erbjuder ett stort utbud av service och aktiviteter. På vissa

⁴⁸ Information hämtad från www.boverket.se/sv/bidrag--garantier/sok-bidrag-for-hyresgarantier/, 2017-10-24

⁴⁹ Villkoren för kommunerna regleras i Förordning (2007:623) om statligt bidrag för kommunala hyresgarantier samt Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

seniorboenden finns en gemensamhetslokal för olika aktiviteter som de boende i första hand själva ska svara för. Det kan också finnas kök och matsal för gemensam matlagning och umgänge.⁵⁰ Ett Seniorboende är en boendeform som inte inrättas med stöd av socialtjänstlagen (SoL) eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och inte förutsätter beslut enligt SoL och LSS.

Trygghetsboende är enligt Boverket regler för investeringsstöd en hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt som innehas av personer som fyllt 70 år, samtliga lägenheter ska ha trygghetslarm. I huset ska det finnas utrymmen för samvaro, måltider och hobbyverksamhet. Trygghetsboende ska bemannas med personal vissa tider varje dag för kontakt och för att ordna med gemensamma måltider och med sociala och kulturella aktiviteter. En trygghetsbostad ska vara planerad så att det är möjligt att bo kvar om den boende får en funktionsnedsättning som kräver hjälpmedel vid förflyttning. För att bo i ett trygghetsboende enligt ovanstående definition krävs inget biståndsbeslut.

I dagsläget finns ingen antagen policy inom Finspångs kommun för hur ett trygghetsboende bör se ut eller om det finns möjligheter för externa aktörer att ansöka om subventionering från kommunen för gemenskapslokaler och seniorvård.

Då det generellt saknas tydliga nationella definitioner av begreppen Seniorboende och Trygghetsboende är det svårt att beskriva utbud och efterfrågan på motsvarande boende. Dock finns en uppfattning i förvaltningen, Vallonbygden och bland byggherrar att efterfrågan på motsvarande bostäder ökar allt mer.

Bedömningen är därför att det i dagsläget är ett underskott av denna form av bostäder inom kommunen och att underskottet kommer att öka de kommande åren.

Analys

Finspång står inför en stor utmaning att möta de behov som redan i dag finns på en överbelastad bostadsmarknad och de behov som kommer av inflyttning och tillväxtmål. Om tillväxtmålet om 30 000 invånare år 2035 ska kunna nås behövs bostäder för drygt 8 000 nya invånare fram till 2035, vilket omfattar drygt 300 nya bostäder per år fram till 2030 och utöver detta utbyggd kommunal service. I vilka områden det är lämpligt att bygga ut och expandera i ska den nya översiktsplanen hantera, men Bostadsförsörjningsprogramet ska ta fram mål och åtgärder för att möjliggöra denna utbyggnad.

Befolkningen utanför Finspångs tätort med omland har de sista 10 åren varit relativt konstant. Med de flyttmönster som beskrivits så är det troligt att befolkningstillväxten även fortsättningsvis främst kommer att ske i dessa områden. Flyttmönstren påverkar även vilka områden som den nya översiktsplanen bör föreslå som nya utbyggnadsområden för bostäder, service, verksamheter och företagande. Det är av stor vikt att områden utanför Finspångs tätort även fortsättningsvis uppfattas som attraktiva och möjliga boendeorter. Både för nyinflyttade och de som redan på bor på orterna. Det behövs även möjligheter för olika boendeformer för att göra det möjligt att bo kvar när familje- och livsförhållanden förändras.

---

⁵⁰ SABO, kraven för att få investeringsstöd för trygghetsboende, http://www.sabo.se/kunskapsomraden/boendefragor/boende_aldre/Sidor/Trygghetsboende.aspx, 2014-10-20

Dessa områden har ofta flera unika kvalitéer som inte går att få inne i Finspångs tätort, eller i några större städer.

Rimligtvis kommer största delen av kommunens verksamheter fortsatt centreras till de områden där flest människor bor och utifrån ett flyttmönster som blir allt vanligare, det vill säga från landsbygd till stad, från övriga kommunen till Finspångs tätort med omland. Det betyder inte att resterande tätorter och övriga orter och landsbygd inte har en viktig roll att ta i Finspångs utveckling, men det kan få konsekvenser för var kommunal service ska byggas ut, placeras och vidareutvecklas.

Den senaste stora ombyggnationen av riksväg 51 mellan Finspång och Norrköping har kortat restiderna markant och ökat trafiksäkerheten. Många pendlar idag både med kollektivtrafik och med bil mellan orterna och restiden är drygt 40 minuter mellan orterna med expressbuss. Norrköping och stråket mellan Finspång och Norrköping är mycket viktiga i Finspångs utveckling. Det är där den största efterfrågan på mark för både bostäder och verksamheter finns idag. Med den nya föreslagna förbifarten väster om Finspångs tätort finns stora möjligheter att utveckla västra delarna av tätorten och skapa förutsättningar för fler bostäder, mer service och verksamheter i kollektivtrafik nära lägen. Det är dock viktigt att påpeka att inte hela kommunen har kollektivtrafik som möjliggör arbets- eller skolpendling. Stora delar av Finspång utanför tätorten med omland saknar dessa möjligheter vilket påverkar hur Finspång ska kunna utvecklas på ett hållbart sätt. Från förvaltningen lyfts problematiken med färdtjänst och kollektivtrafik i relation till var de särskilda boende för äldre är placerade. Möjligheten att resa till Rejmyre och Berggården är svårare, men fler byten och sämre turer än vad det är exempelvis till Hällestad. Det påverkar inte bara var de äldre önskar bo, utan även var deras anhöriga önskar att de bor. Tillgänglighet till god kollektivtrafik för dessa grupper är mycket viktigt.

Den sociala sektorns verksamheter med exempelvis LSS och boendestöd är idag centrerat till Finspångs tätort, vilket bland annat förklaras med tillgänglighet och önskan från boende att självständigt kunna ta del av det kultur- och fritidsutbud som finns. Förvaltningen upplever inte att dessa gruppers behov tillgodoses av kollektivtrafiken om de bor utanför Finspångs tätort.

Vidare finns stora utmaningar för de grupper som står längst bort från bostadsmarknaden. Det omfattar inte bara unga och nyanlända, utan även de som har skulder, osäkra inkomster eller andra omständigheter som gör att de inte kan erbjudas egna förstahandskontrakt. Med fler nya kommuninvånare kommer troligen även dessa grupper öka. Den överhettade bostadsmarknaden med år av väntetid på en hyreslägenhet gör det än svårare för dessa att etablera sig på bostadsmarknaden. Kommunen behöver se över vilket ansvar och vilka möjligheter kommunen har att skapa goda boendemiljöer för alla, även för den här gruppen. Kommunen bör se över möjligheter med lågtröskelboenden, billiga hyresrätter, hyresgarantier och möjlighet att påverka var och i vilken form det byggs nya bostäder.

Under de sista 20 åren har ett fåtal hyresrätter byggts i Finspång. I Finspång är det vanligast att äga sitt boende, att bo i hus, och andelen hyresrätter behöver ökas för att på sikt få bättre balans i variationen av bostäder. Men nybyggnationen av bostäder ger höga hyror, vilket innebär att det är av största vikt att det äldre välbevarade beståndet av hyresrätter behålls med relativt låga hyror för att det ska finnas alternativ för bredare grupper av bostadssökande. Det är inte alltid så att de så kallade flyttkedjorna ger effekter för de mest utsatta grupperna

Det visar sig även i samtal med invånare att de som önskar köpa hus, bygga nytt eller bygga om utanför Finspångs tätort oftast får negativa besked från bankerna, husen anses inte vara värda investeringarna.

Sammanställningen över obebyggda detaljplanerade områden för bostäder visar att det finns mark som är planlagd för bostadsbyggande, främst i Rejmyre och Igelfors, där kommunen även äger marken. Det finns möjlighet för exploatering, men efterfrågan upplevs mycket liten på dessa platser. Det krävs en djupare inventering av var efterfrågan finns, för att arbeta fram detaljplaner som kan verkställas inom rimlig tid. Det skulle även behövas en annan form av dialog med marknaden och de hyresvärdar som redan finns etablerade i Finspång för att på sätt stimulera till en mer balanserad bostadsmarknad.

Vid den inledande inventering av exploateringsprojekt som är på gång syns det att Finspångs kommun äger liten del av den mark som planeras exploateras för bostäder. Om kommunen ska klara sina åtagande med en god bostadsförsörjning krävs ett än mer offensivt arbete med att köpa in eller byta mark där efterfrågan kan förväntas ökas. Kommunen behöver äga mer mark både för bostäder och verksamheter för att på sikt klara tillväxtmålet.

Slutligen kan konstateras att tillväxt och expansion kräver långsiktiga satsningar som kostar pengar. Ska kommunen klara av att hantera den ökande efterfrågan på mark, på detaljplaner, bygglov och ökande behov av kommunal tillsyn och omsorg behövs fler individer som arbetar inom organisationen. Det behövs fortsatt både politiker och tjänstemän som tillsammans arbetar för att nå målen genom ett strategiskt, långsiktigt arbete.

Bilaga 1

Denna bilaga är till stor del utdrag ur Boverkets uppgifter i *Kommunernas bostadsförsörjning – en handbok*, kapitel om **Kommunens ansvar enligt lagen**.

Lagrums

Kommunens ansvar och befogenheter inom bostadspolitiken preciseras i huvudsak i följande författningar:⁵¹

- Regeringsformen (1974:152)
- Kommunallag (1991:900)
- Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar
- Förordning (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunerna bostadsförsörjningsansvar
- Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
- Plan- och bygglag (2010:900)
- Lag (2014:899) om riktlinjer för kommunala markanvisningar
- Socialtjänstlag (2001:453)
- Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Lag (2016:38) om mottagandet av vissa nyanlända invandrare för bosättning

I Sveriges regeringsform står det att det allmänna (kommunen) särskilt ska trygga rätten till arbete, bostad och utbildning och verka för social omsorg, trygghet och goda förutsättningar för hälsa. Det innebär att det är kommunen som har ansvaret att trygga rätten till bostäder för medborgarna.

I kommunallagen (KL) finns bland annat bestämmelser om kommunens befogenheter, organisation och verksamhetsform. I kommunlagen framgår att en kommun får ägna sig åt angelägenheter av allmänt intresse och som har anknytning till kommunens område eller medlemmar, vilket bland annat omfattar bostadsförsörjning. I det kommunala uppdraget ska kommunen behandla alla lika, men om det finns sakliga skäl får kommunen ge särskilt stöd.

Varje kommun ska anta riktlinjer för att planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Riktlinjerna för bostadsförsörjningen ska i sin tur utgöra underlag för planläggning enligt plan och bygglagen (PBL) när det gäller det allmänna intresset bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Riktlinjer för bostadsförsörjningen ska antas av kommunfullmäktige varje mandatperiod. Om förutsättningarna förändras ska nya riktlinjer upprättas och antas av kommunfullmäktige.

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska minst innehålla följande uppgifter:

- kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av
- bostadsbeståndet

---

⁵¹ Boverket, *Boverkets översyn av bostadsförsörjningslagen*, Rapport 2012:12 samt Boverket, *Kommunernas bostadsförsörjning – en handbok*, nedladdad från www.boverket.se 2017-05-15

- kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål
- hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala
- mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

I förordningen om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar framgår att länsstyrelsen årligen ska ta fram en analys av bostadsmarknaden i länet samt en redovisning av hur kommunerna och länsstyrelsen lever upp till kraven i bostadsförsörjningslagen. Analysen ska även innehålla en redovisning av hur planeringen av bostadsförsörjningen samordnas inom kommunen, med andra kommuner och regionalt. Boverket sammanställer sedan resultaten på nationell nivå. Det underlag som länsstyrelsen använder sig av kallas för ”Bostadsmarknadsenkäten” och bör besvaras av kommunen.

Den 1 januari 2011 trädde lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag i kraft. Kommunen agerar bara i begränsad omfattning som byggherre eller fastighetsägare när det gäller produktion, utveckling och förvaltning av bostäder. Genom allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag kan kommunen dock bedriva viss verksamhet. I lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag definieras ett sådant bolag som ett aktiebolag där en eller flera kommuner har det bestämmande inflytandet. Bolaget ska i allmännyttigt syfte förvalta fastigheter där bostadslägenheter upplåts med hyresrätt, främja bostadsförsörjningen och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande. De allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen ska enligt lagens andra paragraf bedriva sin verksamhet enligt affärsmässiga principer. Det medför att dessa bolag undantas från 2 kapitlet 7 § i kommunallagen, som anger att kommunens näringsverksamhet ska bedrivas utan vinstsyfte. Ett allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag omfattas inte heller av självkostnadsprincipen i 8 kapitlet 3 c § i kommunallagen.

I plan- och bygglagen finns bestämmelser om planläggning av mark, vatten samt byggande. I lagens portalparagraf står att syftet med bestämmelserna är att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Kommunen har planmonopol, det vill säga att det är kommunen som bestämmer var och hur det får planeras och byggas. Planeringen sker genom översiktsplanering och detaljplanering. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet är ett allmänt intresse i PBL, och kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 plan och bygglagen (2010:900) och utgöra ett underlag för bland annat översiktsplaneringen.

Om kommunen äger mark kan kommunen sluta avtal med en byggherre om att överlåta marken genom en så kallad markanvisning, det vill säga en överenskommelse mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst kommunägt markområde för bebyggande. Markanvisningen utgör ofta ett inledande skede i plan och byggprocessen och har därför stor betydelse för vilka projekt som realiserar. Enligt lagen om riktlinjer för kommunala markanvisningar ska en kommun anta riktlinjer för markanvisning. Riktlinjerna ska innehålla kommunens utgångspunkter och mål för överlåtelser eller upplåtelser av markområden för bebyggande handläggningsrutiner och grundläggande villkor för markanvisningar principer för markprissättning.

I socialtjänstlagen, förkortad SoL, ges socialnämnden ett särskilt ansvar för att medverka i samhällsplaneringen och för att vara med och påverka utformningen av nya och äldre bostadsområden i kommunen utifrån sina sociala erfarenheter. För vissa grupper har kommunen ett utvidgat ansvar för att tillgodose behovet av bostäder. Av socialtjänstlagen framgår exempelvis att en person som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till försörjningsstöd som bland annat ska täcka skäligena kostnader för boende.

Ensamkommande asylsökande barn

Med ensamkommande asylsökande barn avses en person som är under 18 år och som vid ankomsten till Sverige är skild från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare.

Kommunens yttersta ansvar för stöd och hjälp enligt 2 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) gäller för ensamkommande barn, och kommunen ansvarar för sådana barns mottagande, omsorg och boende. Ansvaret gäller både asylsökande barn och barn som har fått uppehållstillstånd i Sverige.

Personer med funktionsnedsättning

I socialtjänstlagen finns bestämmelser om kommunens ansvar för boendesituationen när det gäller personer med funktionsnedsättning. Av lagen framgår att socialnämnden ska medverka till att den enskilda får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Kommunen ska också inrätta bostäder med särskild service för de personer med funktionsnedsättning som behöver ett sådant boende.

Äldres boende

Enligt socialtjänstlagen ska socialnämnden dels verka för att äldre människor får goda bostäder, dels ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet. Kommunen har också ansvar för att inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

I lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) finns bestämmelser om särskilda boendeformer för personer med funktionsnedsättning. LSS är en rättighetslag som ska garantera goda levnadsvillkor för personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar, vilket innebär att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger. Barn och ungdomar som inte kan bo hos sina föräldrar kan ha rätt att bo i en annan familj eller i en bostad med särskild service, vilket är en boendeform för personer med stort omvårdnadsbehov. För vuxna finns möjlighet till bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad. Boendet kan utformas på olika sätt, där de vanligaste formerna är gruppboende eller serviceboende.

Den 1 mars 2016 började en ny lag att gälla, en lag som ska kunna tvinga en kommun att ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd. En nyanländ person är en före detta asylsökande som har beviljats uppehållstillstånd. Kommunernas så kallade bosättningsansvar innebär att en kommun efter anvisning är skyldig att ta emot en nyanländ person för bosättning. Syftet är att nyanlända ska få förutsättningar att etablera sig i samhället.

Kommunanvisning av nyanlända sker under 2016 genom antingen Arbetsförmedlingen eller Migrationsverket. Därefter är endast Migrationsverket anvisande myndighet. Lagen innebär att en kommun ska kunna anvisas att ta emot ett visst antal personer. Hur många nyanlända personer en kommun kan anvisas att ta emot beror på kommunens storlek och arbetsmarknadsläge, liksom hur många nyanlända och asylsökande som redan bor där.

Bostadsförsörjningsprogram 2018-2022

Bilaga 2, Sammanställning av yttrande instanser

17 yttranden inkom via webbformulär eller via registratören inom utsatt tid. 2 stycken yttranden inkom efter utsatt tid, totalt 19 yttranden.

Inkomna inom utsatt tid

1	Datum	2018-05-09 13:06
	Ange personuppgifter - Namn:	Tony Ljungberg
	Ange personuppgifter - E-postadress	tony.ljunberg@vingaker.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0151-19145
	Representerar	Vingåkers kommun
2	Datum	2018-05-14 14:49
	Ange personuppgifter - Namn:	Susanne Arnberg
	Ange personuppgifter - E-postadress	susanne.arnberg@finspang.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0122-85000
	Representerar	Internt: Sektor Samhällsbyggnad
3	Datum	2018-05-28 08:56
	Ange personuppgifter - Namn:	Katrineholms kommun
	Ange personuppgifter - E-postadress	Kommunledningsförvaltningen@katrineholm.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0150-57000
	Representerar	Katrineholms kommun
4	Datum	2018-05-30 14:24
	Ange personuppgifter - Namn:	Valent Valerija
	Ange personuppgifter - E-postadress	Valerija.Valent@linkoping.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	
	Representerar	Linköping kommun
5	Datum	2018-06-04 16:32
	Ange personuppgifter - Namn:	Hans-Erik Olofsson
	Ange personuppgifter - E-postadress	hans-erik.olofsson@vallonbygden.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0122-24958
	Representerar	Kommunkoncernen: Vallonbygden
6	Datum	2018-06-05 07:40
	Ange personuppgifter - Namn:	Kristine Svensson
	Ange personuppgifter - E-postadress	012240049@telia.com
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	070-407 98 46
	Representerar	Ideell förening, Ljusfallshammars byaråd
7	Datum	2018-06-07 08:54
	Ange personuppgifter - Namn:	Inge Jacobsson
	Ange personuppgifter - E-postadress	Inge.jacobsson@moderaterna.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	
	Representerar	Partier i kommunfullmäktige: Alliansen, Moderaterna, Liberalerna, Krisdemokraterna samt Centern
8	Datum	2018-06-07 11:05
	Ange personuppgifter - Namn:	Lars Johansson
	Ange personuppgifter - E-postadress	spfseniorerna.finspang@outlook.com
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0734245816
	Representerar	Ideell förening, SPF Seniorerna
9	Datum	2018-06-07 19:44
	Ange personuppgifter - Namn:	Maj -Britt Svensson.
	Ange personuppgifter - E-postadress	mbsvensson46@gmail.com
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0706765562

	Representerar	Ideell förening, SKPF
10	Datum	2018-06-08 10:57
	Ange personuppgifter - Namn:	Jonas Andersson (koordinatör Finspångs kommuns folkhälsoråd)
	Ange personuppgifter - E-postadress	jonas.andersson2@finspang.se
	Representerar	Internt: Finspångs kommuns folkhälsoråd
11	Datum	2018-06-08 11:25
	Ange personuppgifter - Namn:	Johanna Tydén
	Ange personuppgifter - E-postadress	johanna.tyden@regionostergotland.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0722343326
	Representerar	Region Östergötland
12	Datum	2018-06-08 13:05
	Ange personuppgifter - Namn:	Sektor vård och omsorg genom Maria Frisäter och Ann-Christin Ahl Vallgren
	Ange personuppgifter - E-postadress	maria.frisater@finspang.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0122-85899
	Representerar	Internt: Sektor vård och omsorg
13	Datum	2018-06-10 13:00
	Ange personuppgifter - Namn:	PRO Samorganisation i Finspång
	Ange personuppgifter - E-postadress	finspang@pro.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	012219270
	Representerar	Ideell förening, PRO Samorganisation
14	Datum	2018-06-10 12:48
	Ange personuppgifter - Namn:	Socialdemokraterna i Finspång
	Ange personuppgifter - E-postadress	finspang@socialdemokraterna.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0727-256510
	Representerar	Parti i kommunfullmäktige: Socialdemokraterna Finspång
15	Datum	2018-06-11 08:40
	Ange personuppgifter - Namn:	Kai Hallgren
	Ange personuppgifter - E-postadress	kai18758@telia.com
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	
	Representerar	Parti i kommunfullmäktige: Sverigedemokraterna
16	Datum	2018-06-11 16:14
	Ange personuppgifter - Namn:	Petra Käll Antonsen och Marie Lundström, sektor Social omsorg
	Ange personuppgifter - E-postadress	petra.kall-antonsen@finspang.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0122-85008
	Representerar	Internt: Sektor social omsorg
17	Datum	2018-06-11 18:29
	Ange personuppgifter - Namn:	olog
	Ange personuppgifter - E-postadress	jjj@mm44.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	0733123472
	Representerar	Annat

Inkommit efter utsatt tid.

18	Datum	2018-06-13 08:07
	Ange personuppgifter - Namn:	Björn Lundborg
	Ange personuppgifter - E-postadress	bjorn.lundborg@fastighetsagarna.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	
	Representerar	Intresseorganisation, Fastighetsägarna
19	Datum	2018-06-13 09:04
	Ange personuppgifter - Namn:	Larsson Maria E
	Ange personuppgifter - E-postadress	Maria.E.Larsson@lansstyrelsen.se
	Ange personuppgifter - Telefonnummer	
	Representerar	Länsstyrelsen Östergötland

FINSPÅNG

Bostadsförsörjningsprogram 2018-2022

Bilaga 3, Samrådsredogörelse 2018

Datum 2018-08-227
Ärendenummer
Versionsnummer

BILAGA 3, SAMRÅDSREDOGÖRESLSE 2018

Bostadsförsörjningsprogram 2018-2022

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Sammanställning	2	Ideell förening	9
Kommuner	2	Ljusfallshammars byaråd	9
Katrineholms kommun	2	PRO Samorganisation	10
Linköping kommun	3	SKPF	11
Vingåkers kommun	3	SPF Seniorerna	11
Kommunkoncernen	3	Parti i kommunfullmäktige	12
Vallonbygden	3	Alliansen: Moderaterna, Liberalerna,	
Stat och Region	4	Krisdemokraterna samt Centern	12
Länsstyrelsen Östergötland	4	Socialdemokraterna Finspång	12
Region Östergötland	5	Sverigedemokraterna	14
Förvaltningen	6	Intresseorganisation	15
Finspångs kommuns folkhälsoråd	6	Fastighetsägarna	15
Sektor Samhällsbyggnad	6	Övrig	16
Sektor social omsorg	7	Okänd	16
Sektor vård och omsorg	8		

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Ändrad fältko

Inledning

Miljö- och samhällsbredningen fick i uppdrag av [k](#)Kommunfullmäktige hösten 2017 att påbörja arbetet med ett nytt program för boendeplanering. I uppdraget ingick att beskriva hur Finspång ser ut med fokus på kommunens geografiska förutsättningar och befintliga bostäder, planerade bostäder, beskrivning av kommunens befolkning, demografi samt olika gruppers särskilda behov på bostadsmarknaden. Bostadsförsörjningsprogrammet skulle även ta hänsyn till relevanta kommunala, regionala- och nationella visioner och mål inom bostadspolitiken.

Miljö- och samhällsberedningen i Finspångs kommun har under 2017 arbetat fram ett förslag till nytt bostadsförsörjningsprogram. Enligt beslut i [m](#)Miljö- och samhällsberedningen den 26 mars 2018 sändes förslaget ut på remiss till den 11 juni 2018.

Förslaget till bostadsförsörjningsprogram är framtaget utifrån regleringen i Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Till förslaget bilades även en nulägesbeskrivning med analys från 2017.

Under remisstiden fanns förslaget till bostadsförsörjningsprogram och bilaga utlagda på kommunens webbplats www.finspang.se. Förslaget fanns även utställt i kommunhuset. En annons publicerades i Fokus Finspång den 25 april 2018 med information om remissen, information har även funnits på kommunens hemsida. Både mottagare enligt sändlista samt allmänhet har haft möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

19 yttranden inkom varav två yttrande inkom efter utsatt tid, dessa har trots detta hanterats och besvarats.

Sammanställning

Nedan återges de remissyttrandena som inkommit. Yttranden har i flera fall varit långa och även innehållit synpunkter på sakfrågor som inte berör bostadsförsörjningsprogrammet eller frågor som Finspångs kommun inte har rådighet över, dvs saker som kommunen inte bestämmer över. Därför är yttranden nedan i många fall sammanfattade och nedkortade. Formuleringar och förslag står den yttrande instansen för. Under varje yttrande finns en kommentar från Miljö- och samhällsberedningen.

Kommuner

Katrineholms kommun

Katrineholm har fått möjlighet att yttra sig över rubricerat program, men har beslutat att avstå från yttrande.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen.

Linköping kommun

Linköpings kommun ser positivt på att Finspångs kommun tagit fram ett bostadsförsörjningsprogram och påpekar bland annat att det finns ett gemensamt ansvar för bostadsfrågan i regionen. Ur det perspektivet är det positivt att skapa en regionstruktur där länets orter kan komplettera varandra vad gäller bostadsutbud. Närheten mellan kommunerna och möjligheten till pendling gör att Linköping och Finspång på olika sätt kan komplettera varandra. Linköpings kommun anser att de kommunala bostadsföretagen spelar en viktig roll för bostadsförsörjningen, framförallt vad gäller boende till de svagare grupperna i samhället, som står långt från ett eget boende. Linköpings kommun delar uppfattningen att det äldre bostadsbeståndet, som många gånger har en lägre hyresnivå, är viktigt på bostadsmarknaden för svagare grupper, men även för andra grupper som inte vill lägga en stor del av sin inkomst på boendekostnader. Linköpings kommun anser det klokt att se den nya översiktsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet som instrument för planering av bostadsbyggandet.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen och ser möjligheter till utökat samarbete kring bostadsfrågan kommunerna mellan.

Vingåkers kommun

Vingåkers kommun anser att programmet är rörigt och svårtytt. De önskar en annan struktur samt påpekar att allt inte kan ges till alla, en prioritering efterfrågas.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen.

Kommunkoncernen

Vallonbygden

Vallonbygden har framfört önskemål om att ändra uppgifter i Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys.

Vallonbygden lämnar följande målspecifika synpunkter:

- Mål 1, I vilka processer finns Vallonbygden AB med idag? Inga kända av styrelsen i Vallonbygden AB.
- Mål 2, Styrelsen förutsätter att Vallonbygden AB är en av aktörerna.
- Mål 4, Vallonbygden AB skall vara "affärsmissiga". I den idag gällande affärsplan som Vallonbygden AB styrelse fastställt, står det att Vallonbygden AB ska producera nya bostäder, utifrån ekonomiska förutsättningar.
- Mål 5, Styrelsen tycker att bygghöjderna generellt bör ökas (ska kommunen nå 30 000 personer till 2035 måste vi nog bygga även på höjden) i "centrum" till 8-12 våningar och i resten av Finspångs tätorter till minst 4 våningar.
- Mål 8, Åtgärd: Utökat samarbete .... I dag känner inte styrelsen i Vallonbygden AB till något sådant samarbete. Styrelsen tror på ett sådant utökat samarbete där fler fastighetsägare bidrar/hjälper till. Åtgärd: Bosocialt program .... Styrelsen för Vallonbygden AB förutsätter att bolaget är delaktigt i framtagningsprocessen alternativt är remissinstans när Finspångs kommun tar fram ett Bosocialt program.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för de uppdaterade uppgifterna om Vallonbygdens verksamhet 2018. Då det gäller uppgifter i Nulägesbeskrivningen för 2017 har VD för Vallonbygden granskat och godkänt dessa hösten 2017 och Miljö- och samhällsberedningen väljer därför att inte göra några justeringar i dessa uppgifter.

Synpunkter på mål 1, 2 samt 8, Miljö- och samhällsberedningen vill framhålla att enligt de samtal som förts inom förvaltningen så pekas just samarbetet med Vallonbygden ut av tjänstemän som gott. När det gäller föreslagna nya och utvecklandet av befintliga samarbeten samt arbete med bosocialfrågor så ser Miljö- och samhällsberedningen positivt på att Vallonbygden vill vara en aktiv del av dessa processer.

Synpunkter på mål 4, Miljö- och samhällsberedningen menar att de nya tillväxtmålen för Finspång om 30'000 invånare år 2035 ställer helt nya och annorlunda krav på hur hela kommunkoncernen behöver arbeta för att möjliggöra målen.

Synpunkter på mål 5, Vallonbygdens förslag tas vidare till samhällsplaneringesenheten men kommer inte att tas med i bostadsförsörjningsprogrammet. Detta då Miljö- och samhällsberedningen bedömer att frågan är av detaljplanekaraktär och bör då prövas i de processerna.

Stat och Region

Länsstyrelsen Östergötland

Länsstyrelsen välkomnar att Finspångs kommun har valt att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen i enlighet med lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (BFL). Länsstyrelsens samrådsyttrande utgår från hur väl riktlinjerna för bostadsförsörjningen lever upp till kraven i 2 § av lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Länsstyrelsen bedömer att kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål lever upp till lagstiftningens intentioner. Avsikterna för att utveckla arbetet med svaga grupper på bostadsmarknaden är mycket bra. Länsstyrelsen bedömer att samrådsförslaget på ett bra sätt beskriver de regionala mål planer och program som behöver beaktas i bostadsplaneringen. Bilagan med nuläge 2017 och analys är enligt Länsstyrelsen ett relevant och väl genomarbetat kunskapsunderlag för kommunens bostadsplanering.

Länsstyrelsen föreslår följande förändringar:

De nationella mål som beskrivs i samrådsförslaget utgår från Boverkets rapport 2015:44 Uppföljningsbara mål för fysisk samhällsplanering. Dessa har ännu inte förts vidare för att beslutats av riksdagen. Det är önskvärt att de kommunala riktlinjerna hänvisar till mål som är beslutade vilket är: *att insatserna ska ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.*

Kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Här saknar Länsstyrelsen konkreta och kvantifierade mål, utöver de generella mål för bostadsplaneringsarbetet som föreslås.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen på sitt arbete med nytt bostadsförsörjningsprogram. Miljö- och samhällsberedningen anser att programmet tar sitt avstamp i de nationella målen som Länsstyrelsen hänvisar till, då det inledande stycket efter rubriken ” Relevanta nationella, regionala och kommunala mål” i Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys, återger de nationella målen. Utöver detta lyfts även de icke beslutade målen. Att dessa ännu inte är beslutade framgår också av texten. Miljö- och samhällsberedningen kommer därför inte att göra några justeringar i [bBostadsförsörjningsprogrammet](#).

Länsstyrelsens förslag till kvantifierbara mål om bostadsbyggande avser Miljö- och samhällsberedningen att möta genom hänvisning till Strategisk plan 2018-2020 med budget. Där framkommer att detaljplaner som möjliggör minst 300 bostäder ska färdigställas per år. Beredningen gör detta val då detaljplaneringen har varit ett avgörande hinder för nyproduktion av bostäder i Finspång.

Region Östergötland

Regionen ser att riktlinjerna ansluter till Regionalt utvecklingsprogram för Östergötland (RUP) och till Strukturbild för Östergötland, vilka ligger till grund för regionens yttrande. Regionen anser att programmet blir kort och tydligt när analysen presenteras i bilaga, de anser även att det är bra att processen med ny översiktplan och nytt bostadsförsörjningsprogram kopplas samman. Kommunens intention att informera intressenter om stöd och kommande statliga insatser ses som mycket god.

Region Östergötland lämnar följande målspecifika synpunkter:

- Mål 6, Bostadsförsörjningsprogrammet utgår från det kommunala tillväxtmålet om 30 000 invånare år 2035, vilket innebär ett behov av 300 nya bostäder per år fram till 2035. I arbetet med ny Länstransportplan för 2018-2029 beräknade Region Östergötland bostadsbyggnadsbehovet i länets kommuner enligt en modell som Boverket utarbetat. För Finspångs kommun resulterade beräkningen i ett bostadsbyggnadsbehov om ca 70 bostäder årligen till 2030. De olika uppgifterna tydliggör komplexiteten mellan en mer prognosstyrd planering respektive en mer viljestyrd planering. Ur ett tillväxtperspektiv är därför en fördjupad mellankommunal samverkan med Norrköpings kommun, både i bostadsförsörjnings- och planeringsfrågor av särskild betydelse. Region Östergötland deltar gärna i den fortsatta processen, med utgångspunkt i yttrandet.
- Mål 7, Analysunderlaget är genomarbetat och lyfter flera viktiga sociala förutsättningar kring folkhälsoarbete, utbildning och risker med trångboddhet. Närheten till natur och grönområden belyses som en viktig del av Finspångs boendekvalitet. Regionen ser att det med fördel skulle kunna adderas ett tydligare barnperspektiv till analysen, som behov av lekparker och mötesplatser som främjar lek och fysisk aktivitet.
- Mål 9, Åtgärden att ta fram ett bosocialt program med särskilt fokus på de mest utsatta gruppernas möjlighet till bostäder är viktig, och där kan kommunen fördjupa det vråkningsförebyggande arbetet.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen på sitt arbete med nytt bostadsförsörjningsprogram.

Synpunkter på mål 6, tillväxtmålet är ett planeringsmål som både bostadsförsörjningsprogram och ny översiktsplan ska skapa förutsättningar för att nå. Vi är medvetna om att det är ett planeringsmål och att det faktiska byggandet kan variera över tid. Miljö- och samhällsberedningen ser positivt på Regionens erbjudande om att vara en del i det samarbete som redan i dag sker mellan Norrköping och Finspångs kommuner för att hitta gemensamma lösningar för en hållbar tillväxt i båda kommunerna.

Synpunkter på mål 7, Miljö- och samhällsberedning avser att förtydliga målet så att barnperspektivet förtydligas, men kommer inte att göra några ytterligare analyser i Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys.

Synpunkter på Mål 9, Miljö- och samhällsberedningen instämmer i synpunkterna.

Förvaltningen

Finspångs kommuns folkhälsoråd

Folkhälsorådet i Finspångs kommun ställer sig bakom målen för bostadsförsörjningsprogrammet 2018 – 2022. Folkhälsorådet lämnar följande målspecifika synpunkter:

- Mål 7, Alla invånare i Finspångs kommun ska ha max 300 meter till närmaste rekreations/fritidsområde. Med rekreations/fritidsområde avses särskilda ytor som avsatts för fysisk aktivitet, motion/lek och som är tillgängliga för alla. Spontanidrott och lek är en viktig aspekt för att främja fysisk aktivitet och Folkhälsorådet lyfter detta som en prioriterad insats i kommande bostadsförsörjningsprogram.
- Mål 10, Folkhälsorådet lyfter fram det viktiga i blandad bebyggelse för att minska segregationen och öka inkluderingen. En ökad inkludering är positiv för individens hälsa samt förmåga att ta ansvar för sin egen hälsa.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen på sitt arbete med nytt bostadsförsörjningsprogram och ser det som positivt att nybildade Folkhälsorådet lämnar ett yttrande.

Synpunkter på mål 7, Miljö- och samhällsberedningen väljer att avvakta arbetet med ny natur- och friluftens plan, vilket är ett underlag till kommande översiktsplan. I nya natur- och friluftensplanen kommer det att anges riktlinjer för bevarande, utveckling samt avstånd som både översiktsplanen och senare även kommande detaljplaner ska ta hänsyn till.

Synpunkter på mål 10, Miljö- och samhällsberedningen instämmer i att blandad bebyggelse är av stor vikt för Finspångs utveckling.

Sektor ~~S~~Samhällsbyggnad

Sektor samhällsbyggnad lämnar önskemål om förändringar i Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys.

Sektor samhällsbyggnad lämnar följande målspecifika synpunkter:

- Mål 1, Okänt vilka samverkansformer som finns idag men vi efterlyser någon mer konkret åtgärd t ex internt samverkansforum inom kommunkoncernen.
- Mål 2, Mål 1 och 2 bör kunna slås ihop med två åtgärder.
- Mål 3, Målet: Marknaden bör aktivt bevakas för att få en bättre långsiktig planering. Åtgärd 1: Markstrategisk plan tas fram. Åtgärd 2: "Kommundirektören" byts ut mot Förvaltningen för att få mer spelrum. Åtgärden behövs inte enbart för att förenkla beslutsprocessen utan även för att få en snabbare process så vi kan bli en aktör på marknaden.
- Mål 5, Vi saknar mål för utveckling av nya områden i bostadsförsörjningsprogrammet. Mål finns i strategiska planen och i VA-planen som bör samspela med bostadsförsörjningsprogrammet.
- Mål 6, Målformuleringen är något otydlig. Man behöver skilja mellan tillgänglighetsanpassning (allmänt) och bostadsanpassning i enskilda bostäder.
- Mål 11, Vi föreslår att målet stryks p g a att vi inte anser att Finspångs kommun är i det läge att vi kan ställa de kraven.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen på sitt arbete med nytt bostadsförsörjningsprogram. Beredningen väljer att inte göra några justeringar i Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys. Detta då det speglar ett nuläge under 2017, men beredningen är mycket positiv till att bland annat nya detaljplaner för bostäder har antagits sedan nulägesbeskrivningen sammanställdes.

Synpunkter på mål 1 och 2, Miljö- och samhällsberedningen väljer att låta detta vara två mål, men kommer att förtydliga att det första målet avser det kommuninterna samarbetet och att mål två omfattar ett externt nytt samarbete med olika aktörer.

Synpunkter på mål 3, Miljö- och samhällsberedningen justerar målformuleringen samt formuleringen i åtgärder efter ert förslag.

Synpunkter på mål 5, Miljö- och samhällsberedningen avser att ta fram ett nytt mål för nya områden för bostäder och verksamheter, men den frågan kommer att hanteras mer detaljerat i kommande översiktsplan, där även VA-planen är ett underlag.

Synpunkter på mål 6, Miljö- och samhällsberedningen avser att förtydliga målbeskrivningen och målet så att det framkommer att det gäller i befintligt bestånd.

Synpunkter på mål 11, Miljö- och samhällsberedningen anser att detta mål är viktigt att behålla utifrån tillväxtmålet om 30'000 invånare 2035. Tillväxten ska ske hållbart och i arbetet med ny översiktsplan används Agenda 2030 som utgångspunkt. Med den ambitionen är Miljö- och samhällsberedningens bedömning att det här målet är viktigt.

Sektor social omsorg

Programmet innehåller bra och relevanta övergripande mål. Vi är nyfikna på hur målen ska mätas, vilket förväntat resultat som finns samt om det finns delmål som ska uppfyllas under perioden 2018-2022? För oss som inte arbetar inom området vore det bra att utöka begreppsförklaringen.

Sektor social omsorg lämnar följande målspecifika synpunkter:

- Mål 6, Åtgärd enligt detta mål anger att Finspångs kommun vid behov ska stödja Vallonbygden och privata aktörer. Förslag är att åtgärden enligt denna punkt ska ha en proaktiv karaktär, det vill säga att kommunen aktivt informerar aktörerna om statliga bidrag för tillgänglighetsanpassning. Utifrån vårt sakområde ser vi ett stort behov av att bostäder bör utformas så att individer med olika typer av funktionsnedsättning har möjlighet att leva och bo som andra i så lång utsträckning som möjligt. Hänsyn behöver tas till tillgänglighet av utemiljöer och serviceutbud såsom närhet till affär.
- Mål 8, minska antalet sociala kontrakt handlar i mångt och mycket om den enskilda individens förändringsarbete. Inom sektor Social omsorg bedrivs individuellt förändringsarbete genom vårt resursteam och bosamordnare för att medborgare med socialt kontrakt ska kunna komma till ett förstahandskontrakt. Vi ser att även om antalet sociala kontrakt minskas så kvarstår behovet av en bostad. Hur bidrar detta mål till bostadsförsörjningsprogrammet? Som åtgärd två inom målet nämns bosocialt program, vad innebär detta?
- Mål 9, Vi tycker det är otydligt hur detta mål ska bidra till bostadsförsörjningsprogrammet, se kommentar mål 8. Bra åtgärder. Skulle kunna kompletteras med någon form av budgetrådgivning som en förebyggande åtgärd.
- Mål 10, Vi anser att det är viktigt att kommunen har en stor variation av boendeformer inom flera bostadsområden för att minska segregation. Exempelvis att ha en spridning av bostäder som kan upplåtas till sociala kontrakt.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för synpunkterna på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram. Sektor social omsorg önskar fler begreppsförklaringar i Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys. Begreppsförklaringen utökas enligt kompletterande önskemål från sektorn. Vad som eventuellt blir delmål och hur programmet ska följas upp blir en aktuell fråga när programmet ska beslutas i kommunfullmäktige.

Synpunkter på mål 6, Miljö- och samhällsberedningen bedömer att nuvarande formulering är tillräcklig för att åtgärden ska kunna genomföras.

Synpunkter på mål 8 och 9, Miljö- och samhällsberedningen tar till sig synpunkterna och arbetar om målen och dess åtgärder.

Synpunkter på mål 10, Miljö- och samhällsberedningen instämmer i att arbetet med social hållbarhet är viktigt för en god bostadsförsörjning.

Sektor vård och omsorg

Sektor vård och omsorg ser att det är positivt med ett bostadsförsörjningsprogram. Målen i programmet är tydliga och åtgärderna relevanta.

Sektor vård och omsorg lämnar följande målspecifika synpunkter:

- Mål 4, Sektor VoO tycker att det är mycket bra att öka antalet hyresrätter. Det är viktigt att vid utökningen se över tillgänglighetsperspektivet.
- Mål 6, Sektor VoO anser att det är viktigt att beakta äldreperspektivet när andelen fysiska tillgängliga bostäder ökar. Tillgänglighet i närområdet tex affär, busshållplats och träffpunkt. I bostaden ökad tillgänglighet genom att minimera nivåskillnader inomhus, tillgång till hissar, "tilltagna" kök, badrum mm för att kunna möjliggöra

kvarboende med hemtjänstinsatser samhälso- och sjukvårdsinsatser. Sektorerna tycker även att det är extra viktigt vid planering av nybyggnation att ta hänsyn till tillgänglighet avseende gångvägar, belysning och viloplats.

- Mål 7, Sektor VoO instämmer i vikten av att bevara och utveckla naturområden men vill lyfta tillgänglighetsaspekten även här.
- Mål 10, Sektor VoO välkomnar alternativa boenden och ser ett behov av seniorboende, trygghetsboende och bostadsrätter, hyreslägenheter.
- Mål 12, Sektor VoO anser att det är viktigt med hållbar utveckling och att byggandet sker i takt med invånarantalet.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för synpunkterna på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram.

Synpunkter på mål 6 och 7, Miljö- och samhällsberedningen tackar för inspel och avser att förtydliga i målbeskrivningen, dock ej i målformuleringen. Beredningen bedömer att frågorna bättre hanteras i planeringsprocesserna så som ny översiktsplan och i detaljplanearbetet. Synpunkterna lämnas över till samhällsplaneringsenheten.

Synpunkter på mål 4, 10 och 12, Miljö- och samhällsberedningen instämmer i synpunkterna.

Ideell förening

Ljusfallshammars byråd

Ljusfallshammars byråd vill peka på följande saker i remissen till Bostadsförsörjningsprogram för Finspång 2018-2022 .

- Viktigt att bygga bostäder på alla orter i Finspångs kommun. Viktigt att bygga billiga bostäder där alla har råd att bo. Tex. vill inte äldre personer bo i dyra lägenheter då det är billigare att bo kvar i egen villa. Nysvenskar har inget emot att bo på landsbygden, snarare tvärtom då det finns möjligheter till bla. kolonilotter. Viktigt att kunna erbjuda bostäder som är attraktiva. Lagom stora och utan lyxiga inredningar. Viktigt att inte sälja av bostäder på landsbygden till mindre attraktiva bostadsbolag, tex. Amasten och Björke fastigheter.
- Viktigt att hela tiden tänka samarbete med övriga kommuner, men även län som Sörmland och Närke.
- Viktigt att inte bara tänka genomfart Finspångs tätort utan även utbyggnad av riksväg 51 mellan Finspång och Örebro. Då särskilt mellan Ljusfallshammar och Hjortkvarn.
- Viktigt med gott samarbete mellan Finspångs kommun och Östgötatrafiken. Har man någon gång frågat de som bor på landsbygden hur de vill att deras kollektivtrafik ska se ut, vilka behov som finns? Viktigt med anslutningstrafik till bla. Örebro. Flera personer från vår del av kommun pendlar till Närke för arbete och studier. Viktigt att de som ingen bil har av olika anledningar kan ta sig från punkt a till b. Till denna kategori räknar vi nyanlända, pensionärer, studenter, de som inte har körkort samt andra kategorier som är i behov av kollektivtrafik Viktigt, ur miljösynpunkt, att kunna åka kollektivt om man så önskar.

- Viktigt med bredbandsutbyggnad till alla invånare. Även offentliga platser och sommarstugeområden.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för synpunkterna på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram.

Miljö- och samhällsberedningen instämmer i synpunkterna gällande vikten av att skapa attraktiva bostäder i hela Finspång och även skapa förutsättningar till nya bostäder i hela kommunen. Vidare instämmer beredningen i att bredband till alla bostäder är viktigt. Mer information kring bredband finns i Strategi för IT-infrastruktur samt Utbyggnadsplan IT-infrastruktur som båda antogs under 2017 i [KK](#) kommunfullmäktige.

Det sker samarbeten mellan Finspångs grannkommuner och med angränsade Regioner, framförallt när det handlar om att förbättra riksväg 51. Där har bland annat Finspångs kommun, Hallsbergs kommun, Region Örebro och Region Östergötland under 2016 tagit fram en Åtgärdsvalsstudie för sträckningen (Finspångs tätort) Mellangrind till Svennevad. Studien ligger till grund för kommande förbättringsarbeten.

Det finns utvecklade samarbeten med Östgötatrafiken om kollektivtrafiken i Finspång vilket omfattar all form av trafik som Östgötatrafiken utför i Finspång. Östgötatrafiken genomförde en omfattande dialog på landsbygden om kollektivtrafiken 2015 och resultaten finns i rapporten ” Rapport från trafik- och samhällsplaneringsnämndens medborgardialog med landsbygdsboende.” TSN 2015-212 på Region Östergötlands hemsida.

Miljö- och samhällsberedningen avser att ändra föreslagna faktauppgifter om Ljusfallshammar på sidan 20 i Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys.

PRO Samorganisation

Vi representanter från PRO samorganisation har tagit del av remissversionen av kommunens bostadsförsörjningsprogram. Vi har koncentrerat oss på den del i programmet som gäller äldres boende. När det gäller vård och omsorgsboende instämmer vi med skrivningen i remissversionen angående utbyggnaden av Hällestadgården. När det gäller Storängsgården så noterar vi skrivningen om att det i framtiden behövs ytterligare platser inom vård och omsorg för att tillgodose behovet. Vi ser det som angeläget att planeringen och beredning för ett nytt vård- och omsorgsboende ska prioriteras och beredas i god tid för att få med i äldreomsorgsplanen.

Livslängden ökar och vi blir fler och fler äldre vilket innebär att efterfrågan på ett tryggt och anpassat boende ökar. Vi vet att efterfrågan på seniorboende i kommunen är stor, vilket kön till Högby seniorboende med all tydlighet visar. Från PRO föreningarna i Finspång anser vi att en planering och nybyggnation av en boendeform liknande Högby är mycket angelägen, detta för att tillgodose behov och efterfrågan och att det finns byggbar mark för detta. Också verksamhetens innehåll är viktigt att ha med i planeringen där aktiviteter för gemenskap, trivsel och god hälsa ingår, vilket är av stor vikt för att förebygga ohälsa och ofrivillig ensamhet. Verksamheten ska också vara tillgänglig för alla äldre.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för synpunkterna på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram. Miljö- och samhällsberedningen instämmer i synpunkterna gällande vikten av att skapa förutsättningar för ett tryggt och anpassat boende, detta oavsett ålder.

Beredningen bedömer att planeringen och tidsperspektiv för kommande eventuella konceptboenden som exempelvis trygghetsboenden bäst hanteras av marknaden så som privata aktörer eller allmännyttan. Miljö- och samhällsberedningen bedömer även att planering och tidsperspektiv för särskilda boenden för äldre, eller andra boendeformer som Finspångs kommun har ansvar för, bäst hanteras av de i förvaltningen som har ansvar för verksamhets- och fastighetsfrågor. Miljö- och samhällsberedningen kommer inte att göra några ändringar i Bostadsförsörjningsprogrammet utifrån inkomna synpunkter.

SKPF

Det saknas platser på vårdboende, man ska inte efter färdigbehandling behöva komma hem med enbart hemtjänst. Otryggheten och ensamheten läker inga sår. Det saknas lägenheter i äldre hus där inte hyran är skyhögt. Det måste finnas hiss annars måste lägenheten vara i bottenplan. Även lägenheter för rimlig hyra behövs till ungdomar som vill flytta hemifrån till egen liten lya.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för synpunkterna på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram. Miljö- och samhällsberedningen instämmer i synpunkterna.

SPF Seniorerna

Vi känner tveksamhet inför den prognosticerade starka befolkningstillväxten till 2035 givet den radikalt omlagda flyktingpolitiken. Vi tror däremot att andelen äldre 65+ kommer att fortsätta öka, och därmed kommer deras behov att väga tyngre i bostadsförsörjningsprogrammet än vad som framgår av remissförslaget.

Vi vill se både mål och åtgärder i programmet vad avser särskilda boenden liksom senior- och trygghetsboenden, då de äldre, trots allt, redan nu utgör en fjärdedel av kommuninvånarna.

Med en ökande andel äldre kommer behovet av särskilda boenden att växa, vilket redan identifierats i nulägesanalysen. Det är dock oklart om antalet platser kommer att öka. Vi tolkar analysen så att antalet platser behöver öka med 40 st utöver en eventuell nybyggnation av ett ”Storängsgården”.

Vi anser att kommunen behöver ta fram en policy för senior- och trygghetsboenden då efterfrågan redan finns och förväntas öka i framtiden.

Vi vill understryka behovet av tillgänglighetsanpassning i befintliga bostäder, som framgår av Mål nr 6. Detta är viktigt för att äldre skall kunna bo kvar längre i sina lägenheter.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för synpunkterna på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram. Miljö- och samhällsberedningen instämmer i behovet av fortsatt tillgänglighetsanpassning i befintligt bostadsbestånd samt i att boende för äldre kommer att behövas i allt högre utsträckning. Men det gäller för alla åldersgrupper då bostadsbristen är stor redan i dag. Beredningen bedömer att planering och genomförande av konceptboenden som exempelvis trygghetsboenden bäst hanteras av marknaden så som privata aktörer eller allmännyttan .

Miljö- och samhällsberedningen kommer inte att göra några ändringar i Bostadsförsörjningsprogrammet utifrån inkomna synpunkter.

Parti i kommunfullmäktige

Alliansen: Moderaterna, Liberalerna, Kristdemokraterna samt Centern

Vi i Alliansen får tacka, för att vi har fått möjlighet att yttra oss, avseende förslaget om det framtida **bB**ostadsförsörjningsprogrammet. Från Alliansens sida anser vi, att programmet är bra och välgjort.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram.

Socialdemokraterna Finspång

Socialdemokraterna i Finspång tycker det generellt är en bra nivå på bostadsförsörjningsplanen. Vi saknar diskussion om vissa områden, som är viktiga ur ett bostadsperspektiv. Bland annat en strategi för hur vi ska klara de olika omsorgsbehov som finns. Då tänker vi inte i första hand på boendeplatser på olika boenden, vilket också är viktigt. Dels för att ungdomar med behov av LSS boende eller äldre med behov av demensboende. Utan, vi tänker också på lägenheter som är anpassade för att ge förutsättningar för att klara sig så mycket som möjligt själv utan att behöva bo på omsorgsboende. Servicelägenheter för att yngre människor ska kunna flytta hemifrån men också trygghetsboenden för äldre. Det är viktigt att vi hela tiden möter demografins behov.

Vi vill också att Finspångs kommun strävar i så stor utstäckning som möjligt efter en blandad bebyggelse, med hyresrätter, äganderätter och bostadsrätter. Olika standarder är också nödvändiga för att kunna möta olika behov. Denna blandning bör även ske inom samma område, som en väg för att motverka segregation.

Ett annat område som vi vill lyfta generellt är Landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS, Här behöver vi i kommunen vara beredda om det blir en förändring i lagstiftningen och ta med detta i ÖP (skapa fler LIS områden).

Socialdemokraterna lämnar följande målspecifika synpunkter:

- Mål 1, Mål 1-2 ser vi skulle kunna arbetas samman och ha flera åtgärder. Både handlar om samverkan och forum för detta.

- Mål 2, Mål 1-2 ser vi skulle kunna arbetas samman och ha flera åtgärder. Båda handlar om samverkan och forum för detta. Kanske bör ett forum träffas oftare en 1 gång/år.
- Mål 3, åtgärd 1 - köp av mark – budget för det, viktigt, men också viktigt med en exploateringsbudget för viss mark också. Åtgärd 2 – Delegation till KD, vilken strategi följer då KD, ÖP?
- Mål 4, I dagsläget är det inte ekonomiskt att bygga lägenheter utanför tätort (ekonomiska kalkyler kontra möjliga hyresintäkter håller inte ihop). Läger vi detta mål på VB så påverkar det stort VB möjlighet att genomföra åtfärder/investeringar där det finns större efterfrågan. Vi Socialdemokrater är tveksamma till att skriva i ägardirektivet var i kommunen VB ska äga och bygga lägenheter. Vissa undantag kan göras för tex integrationsarbete där så behövs (för att motverka segregation).
- Mål 5, Vi i Socialdemokraterna anser självklart att vi måste jobba med gamla detaljplaner för att undanröja hinder, men anser att det ska gälla hela kommunen, både tätort och utanför tätort. Så, i målet skulle vi vilja stryka ordet utanför, så får målet en annan ingång och stämmer överens med våra tankar.
- Mål 6, Vi Socialdemokrater undrar om det inte finns andra mer effektiva åtgärder som kommunen kan göra? Är inte redan fastighetsägare ibland bättre på dessa frågor än kommunen?
- Mål 7, Här borde kanske kulturmiljöprogrammet belysas? Eller så kanske det ska ha ett eget mål?
- Mål 8, Mål 8-9 tycker vi mycket väl kan utgöra ett mål och skrivas ihop.
- Mål 9, Mål 8-9 tycker vi mycket väl kan utgöra ett mål och skrivas ihop.
- Mål 10, Detta mål är väldigt viktigt för att förhindra segregation, både i nutid, men vi behöver också tänka smart för framtiden. Vi tycker också att det är viktigt att man kopplar problembilden runt segregation till ett bostadssocialt program för de områden som behöver det. Det är också viktigt med att ha lägenheter i olika renoveringsgrad - detta för att ge tex ungdomar en första ingångslägenhet med rimlig hyressättning. Det är viktigt att vi har ett system som ger möjlighet för alla att kunna etablera sig på bostadsmarknaden.
- Mål 12, En ytterligare åtgärd skulle kunna vara planprogram, för att fastställa inriktning på något lägre nivå före man börjar detaljplan.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för återkopplingen på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram.

Miljö- och samhällsberedningen instämmer i behovet av att anpassa ~~bostadsmarkanden~~bostadsmarknaden till demografins behov med bland annat blandad bebyggelse och tillgängligt boende. När det gäller LIS-områden ska dessa utredas och pekats ut i översiktsplanen. Det finns 21 områden för främst bostadsbyggande utpekade i översiktsplanen från 2011. Utpekande av LIS-områden kan ge viss dispens från strandskyddet under förutsättning att vissa krav uppfylls. I arbetet med ny översiktsplan görs en utvärdering av de 21 områdena samt en ny utredning och bedömning av kommande/kvarstående LIS-områden.

Synpunkter på mål 1 och 2, Miljö- och samhällsberedningen väljer att låta detta vara två mål, men kommer att förtydliga att det första målet avser det kommuninterna samarbetet och att mål två omfattar ett externt nytt samarbete med olika aktörer.

Synpunkter på mål 3, Miljö- och samhällsberedningen avser att förändra formuleringen i mål 3 för att även få med exploateringskostnader. Miljö- och samhällsberedningen avser att förtydliga i åtgärd 3 om vilken strategi förvaltningen ska följa vid markinköp.

Synpunkter på mål 4, Miljö- och samhällsberedningen menar att de nya tillväxtmålen för Finspång om 30'000 invånare år 2035 ställer helt nya och annorlunda krav på hur hela kommunkoncernen behöver arbeta för att möjliggöra målen. Att verka för fler hyresrätter utanför Finspångs tätort kan vara ett sätt att minska boendesegregationen då det öppnar upp för fler att hyra sitt boende utanför tätorten.

Synpunkter på mål 5, Miljö- och samhällsberedningen menar att de nya tillväxtmålen för Finspång om 30'000 invånare år 2035 ställer helt nya och annorlunda krav på hur hela kommunens organisation behöver arbeta för att möjliggöra målen. Gamla detaljplaner med små byggrätter i delar av våra orter utanför centralorten begränsar möjligheten för familjer att flytta till dessa orter. Det tillsammans med de allt hårdare kraven på kontantinsatser och amorteringskrav från bankerna, i synnerhet utanför Finspångs tätort, gör att det behöver bli enklare att bygga om och bygga till i våra övriga orter, detta så att husen kan anpassas till en modern familjs behov. Miljö- och samhällsberedningen menar därför att dessa detaljplaner behöver prioriteras.

Synpunkter på mål 6, i de fall där ett kommunalt samarbete krävs för att privata hyresvärdar och allmännyttan ska kunna söka exempelvis statsbidrag bedömer Miljö- och Samhällsberedningen att Finspångs kommun har en viktig roll att ta.

Synpunkter på mål 7, Miljö- och samhällsberedningen avser att förändra målbeskrivningen med tillägg om kulturmiljöerna efter inkomna synpunkter.

Synpunkter på mål 8 och 9, Miljö- och samhällsberedningen tar till sig synpunkterna och arbetar om målen och dess åtgärder.

Synpunkter på mål 10, Miljö- och samhällsberedningen instämmer i att arbetet med social hållbarhet är viktigt för en god bostadsförsörjning.

Synpunkter på mål 12, Miljö- och samhällsberedningen avser att göra förändringar i målet utifrån förslaget.

Sverigedemokraterna

SD efterlyser en seriös ekonomisk och social analys av konsekvenserna för skattekollektivet angående målet om att öka invånarantalet med 8000 invånare fram till 2035. All nödvändig inlåning för satsningar i infrastruktur och nybyggnation måste ha en ekonomisk konsekvensanalys. Vid kommunal nybyggnation skall alltid en ekonomisk konsekvensanalys genomföras.

Finspångs kommun skall arbeta aktivt med regionen för att öka volym, tillgänglighet och utbudet av den lokala sjukvården, samt även att utöka kollektivtrafiken och särskilt ha i åtanke kommunens landsbygdslinjer samt direktlinjer till regionens större städer.

Inriktningen skall vara ett Finspång som växer organiskt och hållbart, där de nya kommuninvånarna har valt att flytta till Finspång primärt för att de har fått ett riktigt arbete i ett av bygdens företag eller hittat en attraktiv boendeform. Ett samhälle som gynnar

medborgarnas sociala samvaro, en närhet till naturen, skönhet och symmetri samt även bejakar platsen och invånarnas historia och identitet.

Att brukningsvärd jordbruksmark inte skall prövas för exploatering, så att den lokala framtida matförsörjningen inte äventyras.

Att i planeringen för nybyggnation eftersträva områden med varierade boendeformer såsom borätter, hyresrätter, villor, radhus och senior och trygghetsboenden för alla inkomstgrupper.

Att det kommunala bostadsbolaget utvecklar och renoverar befintliga hyresrätter för att åstadkomma bra boendeformer för resurssvaga grupper, såsom ungdomar, äldre och invandrande.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för synpunkterna på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram.

Miljö- och samhällsberedningen instämmer i att ekonomiskt ansvarstagande är viktigt. De efterfrågade analyserna är inte en del i det strategiska uppdraget med att ta fram ett bostadsförsörjningsprogram utan en del i ett kommande genomförande.

Det finns utvecklade samarbeten med Östgötatrafiken om kollektivtrafiken i Finspång vilket omfattar all form av trafik som Östgötatrafiken utför i Finspång.

I den kommande översiktplanen kommer strategier för hållbar utveckling att fastslås med grund i Agenda 2030, vilket omfattar ekonomisk, ekologisk samt social hållbarhet, så som exempelvis medborgarnas möjlighet till social samvaro och vikten av blandad bebyggelse och olika hyresnivåer samt vikten av bevarande av jordbruksmark.

När det gäller tillgång till natur väljer Miljö- och samhällsberedningen att avvakta arbetet med ny natur- och friluftsplan, vilket är ett underlag till kommande översiktsplan. Frågan om jordbruksmark hanteras i gällande [översiktsplan](#) och kommer fortsatt att hanteras i den kommande översiktplanen.

Miljö- och samhällsberedningen kommer inte att göra några ändringar i Bostadsförsörjningsprogrammet utifrån inkomna synpunkter.

Intresseorganisation

Fastighetsägarna

Fastighetsägarna, Norrköping har emottagit och tagit del av remissen. Innehållet i programmet är omfattande. Som branschorganisation ser vi gärna en dialog mellan kommun och berörda organisationer, samt att i de ämnesområden som fastighetsägare/markägare kan ses vara direkt berörda vidtalas kontinuerligt i kommande processer.

Kommunens tillväxtmål på 30 000 invånare år 2035 innebär behov av god försörjning av detaljplaner och nyproduktion, i såväl centralt attraktiva lägen som populärt omland. Det rör sig om produktion av drygt 300 nya bostäder per år framöver. För de 12 angivna målområden som framträder i bostadsförsörjningsplanen poängterar även vi än en gång vikten av god

kommunikation, samarbete och kommunal handlingsberedskap. Vi fortsätter också gärna den påbörjade dialogen.

Kommentar

Miljö- och samhällsberedningen tackar för synpunkterna på remissversionen av nytt bostadsförsörjningsprogram. Beredningen ser fram emot ett utvecklat samarbete med Fastighetsägarna som en del i de föreslagna åtgärderna.

Övrig

Okänd

Har enbart lämnat bokstavskombinationer utan innehåll.

Kommentar

-

FINSPÅNG

Bostadsförsörjningsprogram

Finspångs kommun 2018-2022

Datum 2019-03-19
Ärendenummer
Versionsnummer 2.0

FINSPÅNGS KOMMUN 2018-2022

Bostadsförsörjningsprogram

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Bakgrund	2	Bevarande och utveckling av	
Bostadspolitiska mål och		befintliga bostäder och miljöer	4
åtgärder	2	Mål 7	5
Läsförklaring	2	Mål 8	5
Kommunens organisering för ökat		Särskilt utsatt grupper på	
bostadsbyggande	3	bostadsmarknaden	5
Mål 1	3	Mål 9 Slagit ihop 8 + 9 i	
Mål 2	3	remissversionen	6
Mål 3	3	Mål 10	6
Hela kommunen behövs	4	Hållbar utveckling	6
Mål 4	4	Mål 11	6
Mål 5	4	Mål 12	6
Mål 6	4	Bilagor	7

Bakgrund

Finspång står inför en stor utmaning att möta de behov som redan i dag finns på en överbelastad bostadsmarknad och de behov som kommer av inflyttning och tillväxtmål. Om tillväxtmålet på 30'000 invånare år 2035 ska kunna nås behövs bostäder för drygt 8'000 nya invånare fram till 2035, vilket omfattar drygt 300 nya bostäder per år fram till 2035 och utöver detta utbyggd kommunal service. Den nya översiktsplanen som beräknas antas 2020 ska hantera i vilka områden det är lämpligt att bygga ut och expandera för bostäder, service och verksamheter. Bostadsförsörjningsprogrammet ska ta fram mål och åtgärder för att möjliggöra denna utbyggnad.

I Bilaga 1 finns en beskrivning av Finspång och bostadssituationen, en nulägesbeskrivning. Syftet med nulägesbeskrivningen är att ge en översiktlig bild av Finspång hösten 2017. Nulägesbeskrivningen är utgångspunkten, planeringsunderlaget, för de mål och åtgärder som presenteras i detta bostadsförsörjningsprogram.

Nulägesbeskrivningen innehåller följande delar:

- beskrivning av vad ett bostadsförsörjningsprogram är följt av en beskrivning av bakgrunden till Miljö- och samhällsberedningens uppdrag samt relevanta nationella, regionala och kommunala mål.
- beskrivning av Finspångs nuläge och förutsättningar samt befolkningens sammansättning. beskrivning av Finspångs tätorter och läget på bostadsmarknaden.
- beskrivning av de särskilda grupper och deras behov på bostadsmarknaden fram till 2023.
- analys och diskussion av nulägesbeskrivningen.

Bostadspolitiska mål och åtgärder

Finspångs kommuns övergripande bostadsmål förhåller sig till det nationella bostadsmålet vilket innebär *att alla människor i alla delar av landet ska ges en ur social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas, samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.*

Finspångs kommun har genom beslut i Strategiskt plan 2018-2020 med budget fastslagit att det ska arbetas fram färdiga detaljplaner som möjliggör minst 300 bostäder per år.

Läsförklaring

Nedan anges olika målområden i form av rubriker, med efterföljande målbeskrivningar. Dessa är mer omfattande och syftet är ge en bredare bild av vad målet omfattar. Efter målbeskrivningen presenteras mål och åtgärder.

Kommunens organisering för ökat bostadsbyggande

Det är av stor vikt att Finspångs invånare, kommande invånare, hyresvärdar och byggherrar samt etablerare får ett samlat, kunnigt, professionellt samt gott bemötande vid kontakten med Finspångs kommun. Detta omfattar både förvaltningen och de kommunala bolagen, Finspångs Förvaltnings- och Industrihus AB, Vallonbygden AB, Finspångs Tekniska Verk AB samt Finet AB, det vill säga kommunkoncernen.

Vid en inledande inventering av exploateringsprojekt som är på gång inom Finspång framkommer att Finspångs kommun äger liten del av den mark som planeras exploateras för bostäder. Om kommunen ska klara sina åtagande med en god bostadsförsörjning krävs ett än mer offensivt arbete med att köpa in eller byta mark där efterfrågan kan förväntas ökas. Finspångs kommun behöver äga mer mark både för bostäder och till verksamheter för att på sikt klara tillväxtmålet. Strategiska markinköp ska i möjligaste mån utgå från gällande översiktsplan, men möjlighet att köpa in annan mark för att använda vid bytesaffär är också av strategisk vikt.

Mål 1

Att utveckla ett gott samarbete inom kommunkoncernen, det vill säga mellan Finspångs kommuns förvaltning och bolag, för att säkerställa en hållbar bostadsmarknad, ett gott samtalsklimat och möjlighet till en helhetsbild av bostadssituationen i Finspång.

Åtgärd: Fortsatt utveckla det samarbete och informationsutbyte som sker inom kommunkoncernen, både på ledningsnivå politiskt och mellan tjänstemän inom förvaltningen och bolagen.

Mål 2

Skapa ett återkommande samverkansforum mellan kommunkoncernen och övriga relevanta aktörer, som exempelvis byggherrar, exploatörer, fastighetsägare, intresseorganisationer med flera som verkar på bostadsmarknaden för att främja en god bostadsförsörjning och en god bostadsmarknad för Finspångs alla invånare.

Åtgärd: Starta upp ett samverkansforum för dialog och kunskapsinhämtning mellan kommunkoncernen och aktörer på marknaden som träffas minst en gång per år.

Mål 3

Kontinuerlig marknadsbevakning för att möjliggöra inköp av strategiskt viktig mark för Finspångs utveckling. Vilket även innebär mark som kan användas vid bytesaffärer för att säkra tillgång till mark.

Åtgärd: Att årligen avsätta medel i investeringsbudget för markinköp och exploatering.

Åtgärd: Att arbeta fram en markstrategisk plan som beskriver var och hur Finspångs kommun ska agera på marknaden för att säkerställa en långsiktigt hållbar markreserv. I arbetet ska förvaltningen följa strategier i översiktsplan 2020.

Hela kommunen behövs

Hela Finspång behövs för att kunna erbjuda bra, efterfrågat och varierande boende. Det gäller inte bara för de invånare som redan är bosatta i Finspång, utan även de som vill flytta in. Finspångs tätort tillsammans med landsbygd och övriga orter erbjuder en stor variation i boendemiljöer som alla kompletterar varandra. Det är av stor vikt att Finspångs kommun utreder nya områden för bostäder för att möta tillväxtnålet om 30 000 invånare till 2035 samtidigt som befintliga områden ska kunna utvecklas efter sina lokala förutsättningar.

Mål 4

Finspångs kommun ska verka för att antalet hyresrätter och bostadsrätter ska öka i Finspångs tätort samt de prioriterade orterna, Hällestad Borggård, Igelfors och Rejmyre, både genom omvandling och genom nybyggnation.

Åtgärd: Strategisk översyn av ägardirektiv för Vallonbygden om allmännyttans roll.

Mål 5

Gamla detaljplaner ska uppdateras för att undanröja planeringshinder för ny- och ombyggnation i hela Finspång.

Åtgärd: Arbeta fram en prioriterad och tidsatt lista över de detaljplaner som har behov av översyn.

Mål 6

Nya områden för bostäder behöver identifieras för att möjliggöra bostäder till 30 000 invånare 2035.

Åtgärd: Ta fram en ny översiktsplan för antagande till 2020.

Bevarande och utveckling av befintliga bostäder och miljöer

I Finspång finns en god blandning mellan upplåtelseformer och boendeanternativ. Däremot är de reella valmöjligheterna i bostadsvälden mindre av flera anledningar. En anledning är att många av hyresrätterna saknar hiss för att tillgängliggöra fler lägenheter för personer med behov av hiss för att klara sin vardag. Det kan även omfatta enkelt avhjälpna hinder i bostadens närhet samt tillgängligheten till service och samhällsfunktioner i närheten av bostaden. Denna tillgänglighet är viktig, och kan underlätta särskilt för äldre eller funktionsnedsatta personer samt yngre med exempelvis små barn.

En central del i värdet av att bo i Finspång är närheten till naturen. Det är därför viktigt att närheten till natur, grönområden och parker bevaras i utvecklingen av hela Finspång. De redan befintliga gröna områdena ska väl vårdas och göras tillgängliga för invånarna. Det omfattar inte bara allmänna parker och tätortsnära skogar, utan även gårdsmiljöer i

bostadsområden. Barn ska ha möjlighet att röra sig fritt och skolgårdar och lekparkar ska inbjuda till rörelse utifrån barns förutsättningar.

Finspång har en lång historia av industri och produktion, inte bara i Finspångs tätort. Detta har avspeglats i hur orterna har byggts upp och gestaltas över tid. 2015 antogs ett kulturmiljöprogram, ”Den svenska industrins vagga” av kommunfullmäktige. Kulturmiljöprogrammet beskriver en del av Finspångs historia och omfattar över 400 beskrivna objekt.

Mål 7

Finspång utvecklas inkluderande och med god tillgänglighet för alla invånare.

Åtgärd: Vid förvaltning och utveckling av befintliga bostadsområden ska god tillgänglighet för alla invånare prioriteras.

Åtgärd: I den fortsatta utvecklingen av Finspång ska den inriktning som anges i Översiktsplan 2020, 3.3 Ett Finspång för alla, användas.

Mål 8

Finspångs kommun ska fortsatt informera och sprida kunskap om vikten av att bevara och utveckla kulturmiljöer, natur, grönområden, skolgårdar, lekparkar och möjligheter till fri lek för barn, samt parker inom rimligt gångavstånd från bostadsområden.

Åtgärd: Att beakta de resultat, riktlinjer och åtgärdsförslag som framkommer i den pågående Natur- och friluftsplänen i både planeringsprocesser och förvaltning av befintligt bostadsbestånd.

Åtgärd: Att använda kulturmiljöprogrammet som underlag i planeringsprocesser så som översiktsplan samt detaljplaner.

Särskilt utsatt grupper på bostadsmarknaden

Finspångs kommun har ett särskilt ansvar för de grupper av invånare som själva inte kan lösa sin bostadssituation eller som av olika anledningar har svårt att ta sig in på ordinarie bostadsmarknad. För att säkerställa en god blandning mellan enklare och billigare hyresrätter och de med högre standard och högre hyror är det av stor vikt att Vallonbygden AB samt övriga privata hyresvärdar arbetar för att bibehålla äldre billigare fastigheter i gott skick, utan att göra omfattande dyrare renoveringar. Det finns både behov och efterfrågan på billigare lägenheter, främst bland de som ska ta sig in på bostadsmarknaden i Finspång. Valmöjligheten är viktig för att det ska finnas reell möjlighet till bostadskarriärer för Finspångs invånare.

För att alla gruppers olika behov på bostadsmarknaden på sikt ska kunna tillgodoses är det viktigt med en variation av upplåtelseformer och bred variation av bostadsutbud. Det ska finnas bostäder för alla åldrar och alla livsstilen.

Mål 9

Andelen invånare i Finspång som själva kan ordna sin bostadsförsörjning ska öka.

Åtgärd: Finspångs kommun ska ta fram ett bostadssocialt program med särskilt fokus på de mest utsatta gruppernas möjlighet till bostäder. Ett bostadssocialt program bör, utöver en fördjupad analys av de mest utsatta gruppernas behov med konkreta åtgärdsförslag, leda till ett utökat samarbete med andra myndigheter samt hyresvärdar i hela Finspång för att hitta hållbara samarbetsformer över tid.

Mål 10

En större variation av olika boendeformer, hyresnivåer och brett utbud behövs i hela Finspångs kommun.

Åtgärd: vid bedömning av tävlingsbidrag och/eller markanvisningsförfrågningar ska variation i upplåtelseform och/eller boendeform prioriteras.

Åtgärd: Vid detaljplaneläggning av nya områden och vid förtätningar i befintliga bostadsområden ska en blandad bebyggelse prioriteras.

Åtgärd: Utredda möjligheten för kommunorganisationen att erbjuda kommunala hyresgarantier enligt förordning 2007:623.

Hållbar utveckling

Finspång kommer att växa och behöver då göra detta hållbart. Med det nya tillväxtmålet som innebär drygt 8 000 ny invånare behövs helt nya bostadsområden skapas, utöver förtätningar i befintlig bebyggelse. I denna expansion finns möjlighet för Finspångs kommun att uppmuntra och stimulera innovativt, hållbart byggande och energieffektiva bostäder. Nya lösningar ska uppmuntras och testas.

I Finspång finns en mångfald av boendemiljöer, verksamheter, industrier och jordbruksföretag. I ett växande Finspång kommer olika grupper fortsatt behöva samsas om marken. Den nuvarande och framtida användningen av dessa resurser påverkar hur hållbart samhället blir.

Mål 11

Vid markanvisningar ska föreslagna bostäderna präglas av hållbart byggande och energieffektiva bostäder.

Åtgärd: vid bedömning av tävlingsbidrag och/eller markanvisningsförfrågningar ska hållbart byggande samt energieffektivitet prioriteras.

Mål 12

Tydliga riktlinjer och prioriteringar över hur marken ska användas inom kommunen för att säkerställa en god bostadsförsörjning ska arbetas fram.

Åtgärd: Möjligheten att arbeta fram planprogram innan detaljplaneskedet ska användas vid större exploateringar i Finspång.

Åtgärd: En ny översiktsplan arbetas fram för antagande 2020.

Bilagor

Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys

Bilaga 2, Sammanställning av yttrande instanser

Bilaga 3, Sammanställning av remissyttranden 2018

Plats och tid Bönnern, kommunhuset, 2018-08-27, kl. 14.30–16.30

Beslutande Birgit Svärd (S)
Bo Allard (S)
Stig Jansson (M)
Tommy Jacobson (L)
Per-Olof Hårsmar (KD)
Kai Hallgren (SD)
Leila Marttila (V)

Utses att justera Birgit Svärd

Justeringens plats och tid Kommunhuset, 2018-08-27, kl. 17.00

Underskrifter   **Sekreterare**

.....

Lina Alm

Ordförande

.....

Stig Jansson

Justerande

.....

Birgit Svärd

§ 1

Dnr 2018.0426

Förslag till nytt bostadsförsörjningsprogram

Vid kommunfullmäktiges möte den 21 juni 2017 beslutades (Kf § 98) att miljö- och samhällsberedningen får i uppdrag att ta fram förslag till reviderat Strategiskt program för boendeplanering.

Miljö- och samhällsberedningen har tillsammans med tjänsteman arbetat fram ett förslag baserat på Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Miljö- och samhällsberedningen beslutade den 26 mars 2018 att sända förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram på bred remiss. Under remisstiden kom ett antal synpunkter in. Dessa har sammanställts och bemötts i en samrådsredogörelse. Utifrån inkomna synpunkter har förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram reviderats.

Miljö- och samhällsberedningen beslutar att ställa sig bakom förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsberedningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att anta förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram (daterat 2018-08-27).
2. Att uppdraget att ta fram förslag till nytt bostadsförsörjningsprogram förklaras avslutat

-----

Bilagor: Förslag till Bostadsförsörjningsprogram för Finspångs kommun
Bilaga 1, Nuläge 2017 och analys
Bilaga 2, Sammanställning yttrande instanser
Bilaga 3, Samrådsredogörelse

Justerare

Utdragsbestyrkande

Plats och tid Gron, kommunhuset, 2018-03-26, kl. 14.30–16.30

Beslutande
Ingrid Ahlström (MP)
Stig Jansson (M)
Bo Allard (S)
Anna Creutz (C)
Birgit Svärd (S)
Leila Martilla (V)
Tommy Jacobsson (L)

Utses att justera Stig Jansson (M)

Justeringens plats och tid Kommunstyrelsekontoret, 2018-03-26, kl. 18.00

Underskrifter   **Sekreterare**
.....
Lina Alm

Ordförande
.....
Ingrid Ahlström

Justerande
.....
Stig Jansson

§ 1

Dnr Ks 2017.0460

Förslag till nytt bostadsförsörjningsprogram**Beskrivning av ärendet**

Vid kommunfullmäktiges möte den 21 juni 2017 beslutades (Kf § 98) att miljö- och samhällsberedningen får i uppdrag att ta fram ett reviderad strategiskt program för boendeplanering.

Ett förslag till ett nytt bostadsförsörjningsprogram har arbetats fram av förvaltningen i dialog och samarbete med miljö- och samhällsberedningen.

Förslaget till nytt bostadsförsörjningsprogram innehåller dels bostadspolitiska mål och åtgärder, dels en nulägesbeskrivning med analys från 2017.

Miljö- och samhällsberedningen anser att förslaget till bostadsförsörjningsprogram bör sändas ut på bred remiss. Remisstiden föreslås till minst två månader. Efter remisstiden upprättas en samrådsredogörelse inför fortsatt beredning i miljö- och samhällsberedningen.

Miljö- och samhällsberedningen beslutar

1. Att förslaget till bostadsförsörjningsplan (daterad 2018-03-26), sänds ut på remiss.

Bilagor: Missiv remiss
Förslag till Bostadsförsörjningsprogram inklusive bilaga.

Datum: 2019-03-19
Grupp: Centrumgruppen
Tid och plats: Konferensrum Gron kl 13.00 – 15.00
Deltagare: Hugo Andersson, Frida Granath, Britt-Marie Jahrl, Kai Hallgren, Mikael Wallin

Mats Johansson, Samhällsplanerare
Jonas Vimmäs, Amasten (13.15 – 14.25)
Magnus Pirholt, enhetschef (14.30 – 15.00)

Frånvarande:

Minnesanteckningar Centrumgruppen 2019-03-19

---

1. Välkommen och mötets öppnande

Hugo Andersson hälsade alla välkomna till dagens möte med Centrumgruppen.

4. Återremitterat bostadsförsörjningsprogram – beslut om godkännande av revidering

Lina Alm fick i uppdrag vid förra mötet att återkomma med ett justerat dokument enligt gruppens diskussioner så att gruppen skulle kunna ställa sig bakom revideringen för vidare befordran till Kommunstyrelsen och sedan till Kommunfullmäktige för antagande. Det reviderade programmet har varit utskickat till gruppen för synpunkter sedan några veckor tillbaka. Gruppen fann att de ändringar och justeringar som gjorts överensstämde med de ändringar som gjordes vid förra mötet och beslutade att ställa sig bakom dessa. Programmet kan nu åter skickas vidare ”i systemet” för beslut!

För minnet stod

Mats Johansson
Samhällsplanerare